

Szerkesztőség

Arad, Acsova-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Védjük az Embert!

Egy ma érkezett távirati jelentés szerint a hamburgi — nagy rémületet és sok halálesetet okozott — phosgen-készleteket megsemmisítették. A phosgen-gázzal töltött palackokat uszályra rakták s az Alsó Elbán átrakták egy gőzhajóra, mely a mérges gázok egész készletét olyan helyen sülyesztette el az Atlanti Óceánnak, ahol a halállományban nem tehetett kárt.

Az Óceán fenekére internálták tehát a gyilkos gáztartályokat, mint valaha Napoleont Szent Ilonára testének rabul ejtett tartályába zárva a fenyegetést, amibe beeludbrözött a szent szövetség Európája. Városokat, hadseregeket, országrészeket le lehetett volna gyilkolni azzal a gázzal, aminek tartályait most az Óceánba vetették. És mégis azt hisszük, nem volt eléggé megrakva az a hajó. Nem elég a mérges gázok palackjait az Óceánba vetni. Bele kell hullatni minden irótelet, amelyik gyűlöletre uszít s amelyik gonosz, lázító szavak tetemeit hordozza a harnadó parázsra. Bele kellene önteni minden tintát, amiből a megfizetett toll lelkiismerete a gyűlölködés vitriolját mártogatja. Beledobni minden pódiumot, tribünt és szószéket, mely nem a szeretet, a béke és az emberi szolidaritás apostolait hordozza.

Egy gőzhajóra nem is lehet felpakolni mindazt a mérgező anyagot, amit az ember alkotott az emberi élet elpusztítására. A borzalmasan gyilkoló gázokat el lehet sülyeszteni, de nem lehet palackokba dugaszolni a gondolatot, mellyel szunnyadó gyilkos ösztönt korbácsolnak fel cselekvésre. Az örültre kényszerubbonyt adunk és megvédjük saját maga ellen is, de az örült gondolatok gyilkolhatnak és gyujtogathatnak szabadon. Még palackokba sem tudjuk zárni őket, mint a tömeggyilkos phosgen-gázokat.

Csodálatos és csodálatosan groteszk az emberi humanizmus. A halakat megvédi. A mérges gázok tartályait az Óceánnak olyan tájára vitték, ahol a halállományban nem okozhatnak kárt. Hiába volt és hiába lesz genfi koncenció és hágai szerződés, az ember eddig is ölte egymást és ezután is fogja ölni mérges gázokkal. Egymást gyilkolhatjuk, de a halakat megvédjük. Gyárakat rendezünk be phosgen-gáz termelésére, hogy ha „út a cselekvés órája” ne kelljen piszmogni minden emberrel külön-külön né kelljen gusztaustalankodni vérről és szennyel, hanem egyszerre tudjon rendelkezni a halál aratógépe, e egyszerű produktuma a halál tömegtermelésének. De a halakat megvédjük.

Am ne ringassuk magunkat abban az illúzióban sem, hogy a halban is az állati életet védjük. Nem. Az árut féltjük, nem akarunk károkat okozni a halkereskedelemnek, azzal, hogy a mérgező gázokat az Óceánba dobáljuk. Közgazdasági érdek parancsolja, hogy vigyázzanak a halpapirok árfolyamára. Az ember nem áru, ez a figyelem nem jár ki neki. Talán, amig rabszolgakereskedelem volt, az áru megőrzésének kötelessége még ez a gondoskodást is ráparancsolta volna az emberre.

Hiába sülyeszti tenger fenekére a gázipalackokat. Az ösztönök szurdikjaiból s gondolatok kohóból szabadon száll fel a mérgező, gyilkos gáztömeg. És szabadon is fog gyilkolni mindaddig, amig a humanizmus a halakat megvédi, de az embert nem.

A prefektus meg fog egyezni a Magyar Párttal.

Holnap kerül nyilvánosságra az interimár bizottság névsora. — Angel polgármester még a jövő héten is tanácsulést akar tartani.

(Arad, június 12.) Az aradi városi, interimár-bizottság összeállítása ügyében még mindig folynak a tárgyalások. Holnap délután utazik Bucurestibe Georgescu János megyei prefektus, aki magával viszi a bizottság névsorát, amelyet addig össze kell állítani. A bizottság összeállításával már napok óta különböző kombinációk keltek szárnyra és hír szerint a bizottság tagjai közül eddig dr. Robu János elnök, Vulpe József, Pausesti Miklós, Mihulin Miklós, Ispravnic Sever dr., Domán Sándor és Zima Tibor személyében állapodtak meg.

Ma délután beszélgetést folytattunk Georgescu prefektussal, aki a következőket mondotta:

— A különböző felmerült kombinációk nem hitelesek, mert a névsor ma még nem kész. Így csak egyesek fantáziája hozza létre ezeket a kombinációkat. A hivatalos névsort holnap tudom csak a nyilvánosságra hozni, mielőtt Bucurestibe utazom.

— A választások ügyében folynak a tárgyalások még a Magyar Párttal. Prefektus Ur?

— Ugy van. — hangzott a válasz — a tárgyalások javában folynak és az előjelek szerint meg is fog történni a megegyezés a Magyar Párttal.

A prefektus mindössze két napot tölt Bucurestiben és hazaérkezése alkalmával már magával hozza a tanácsfelosztásról szóló hivatalos közleményt, valamint az interimár-bizottság kinevezését. Hír szerint a felosztás után hamarosan megtörténnék a választások, amelyeknek időpontját illetékes helyen július közepére kontemplálják.

Dacára annak, hogy a felosztás küszöbön áll, Angel polgármester ma szíjjelküldte a meghívókat a péntekre összehívott városi tanácsülésre, sőt a város vezetősége azt tervezi, hogy a jövő hétre újabb tanácsulést hív össze, amelyen különböző árlejtéseket hagynak jóvá. Erre azonban a valóságosság szerint aligha fog sor kerülni.

Averescu az ellenzéki blokk megalakítása mellett.

Közeledés a néppárt és nemzeti-parasztpárt között. — Victor Antonescu tárgyalásai Berlinben. — Maniu és Titulescu táviratváltása az optánsperben.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Politikai körökben élénk érdeklődést váltott ki, hogy a Cuvantul tegnapi híradása nyomán, amely szerint Bratianu kormányelnök titokban újra tárgyalásokat kezdett a nemzeti-parasztpárttal, Averescu tábornok ma nyilatkozatot adott a lapoknak, melyben közli, hogy a kormánypárt támogatása csupán fikció s jölehet az a célja, hogy a kormány utódlása tekintetében más oldalon folytatott tárgyalásait leplezze. Averescu kijelentette, hogy a nemzeti-parasztpárt meggyőződését is nyilvánítja, amikor közli, hogy ez a tapogatózás a kormány számára nem járhat sikerrel, annál is inkább, mert ő minden tekintetben teljesen szakított a liberális-párttal s ezáltal megszünt az egyetlen elválasztó ok a néppárt és a nemzeti-parasztpárt között, teljesen ki van zárva, hogy a nemzeti-parasztpárt elfogadja a kormánypárt feltételeit, amikor végre elkövetkezett a pillanat, hogy az ellenzéki blokk régebbi terve megvalósuljon. A Cuvantul értesülése szerint különben egészen valószínű, hogy a nemzeti-parasztpárt inkább Averescu, mint a kormánypárt ajánlatát fogadja el s ilyenformán Bratianu kormányelnököt újabb csalódás fogja érni.

Iorga Miklós a Neamul Romanesc mai számában cikket ír arról, hogy milyennek kell lennie a nemzeti-kormánynak. A cikk szerint a régenstanács ma már nem gondol nemzeti-kormány létesítésére, miután ezen tervében a nemzeti-parasztpárt legutóbbi akciója megakadályozta. Mindazonáltal arra a konklúzióra jut, hogyha a nemzeti-kormány terve mégis megvalósulna, abban valamennyi párt vezetőjének helyet kell foglalnia, szóval nem sajátíthatja azt ki a nemzeti-parasztpárt sem azon a címen, hogy a legnépszerűbb, a liberális-párt sem azzal az indokolással, hogy egyedül ért a kormányzáshoz.

Duca belügyminiszter egyébként az el-

nökléte alatt tegnap délután tartott országos polgármesteri értekezleten bejelentette, hogy Victor Antonescu és Chiriacescu a Banca Nationala helyettes kormányzója Berlinbe érkeztek, hogy az ottani pénzcsoporttal tárgyalásokat folytassanak az 1913. évben kibocsájtott járadékok ügyében. Utazásuk szoros kapcsolatban van a londoni tárgyalásokkal s ezért a berlini tárgyalások után ismét visszautaznak Londonba. Románia kölcsöne eszerint — mondotta a belügyminiszter — legkésőbb július elsejéig a befejezettség stádiumába jut.

Berlini jelentések szerint a román kiküldöttek több politikai és pénzügyi személyiséggel tárgyalásokat folytattak, amelyek a legszívélyesebb keretek között mentek végbe. Sacht, a Birodalmi Bank kormányzója és Victor Antonescu vezetik a tárgyalásokat, amelyekben valamennyi nagy pénzügyi képviselteti magát. Ma kezdődnek meg a technikai módokról szóló megbeszélések.

A bucaresti-i lapok Maniu és Titulescu közötti táviratváltásról adnak hírt. A külügyminiszter a népszövetségi tanács döntése után azonnal táviratozott Maniunak és a következőket írja:

Március 9-én, amikor a Népszövetségi tanács az optánsperben elfogadhatatlan határozatot hozott, apelláltam az Ön hazafiságára, hogy a román lelkiismeretek egyhangú állásfoglalását szegezzük szembe jogaink védelmére. A most elért eredménnyel kapcsolatban kötelességemnek tartom, hogy mély köszönetet fejezzem ki mindazért, amit Ön tett, hogy Románia, mint oszthatatlan, egységes blokk, megvédelmezte jogait.

Maniu azonnal válaszolt a következőkben: Köszönöm meleg szavait. Kérem fogadja őszinte szerencsekívánataimat az óriási munka eredményéért, amit annyi tehetséggel és nemzeti méltóságunk megmentése érdekében rendíthetetlen bizalommal és fáradozással vitt

keresztül. A megértés talaján egy olyan probléma, amely hazánk nagy érdekeit szolgálja, de minnk mindig támogatókra fog találni, mint

ahogyan támogattuk az Ön törekvéseit az állam magasabb érdekei ellen irányult támadások visszaverése céljából.

Állandó rádióérinthezés Nobile tábornokkal

Egy uszó jéghegyre zuhantak az Itália bátor útasai. — Máglyával és riasztó pisztolyokkal jelzik hollétüket a repülőknél. — Megcáfolják a hírt, hogy az expedíció néhány tagját megtalálták.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Amióta sikerült megteremtteni az összeköttetést rádió útján Nobileval és társaival, azóta fokozott erővel folynak az előkészületek a mentési munkálatokra. A tempót még inkább gyorsítják azok az újabb rádiogrammok, amelyekben Nobile tábornok sürgős segítséget kér.

A pennsylvaniai Altona városban Clyde Amos rádióamatőr a következő jelentést fogta fel:

S. O. S. — S. O. S. — Nobile. Nincs hajlékunk az Itália maradványain kívül, amely a hegyhez vágódva szétmorzsolódott, az északi szélesség 84 fok 15 perc 10 másodperc s a keleti hosszúság 15 fok 20 perc 40 másodperc alatt vagyunk. Hőmérséklet nagyon alacsony, küldjétek gyorsan élelmiszereket, mindnyájan élethen vagyunk, többen megsbesültek. Szikratáviró jelentést nem fogtunk fel, greenwichi idő szerint reggel hat órákor újból hívunk: S. O. S. — S. O. S. — R. A. O. — R. A. O.

Egy újabb szikratáviróban Nobile közölte, hogy az élelemnek már teljesen fogytán vannak és bár tüzelőjük még van, de az expedíció több tagja kéz és lábavárost szenvedett, helyükről nem tudnak elmozdulni, mert a jég állandó mozgásban van körülöttük és különben is teljesen járhatatlan. Az utolsó szikratávirót a következőket jelenti:

— A helyzet egyelőre türehető. Tűzket gyújtunk és riasztópisztolyokkal jelzünk, ha repülőgépet látunk közeledni. Cipőkben is nagy a hiány, mert a bélelt csizmáink az Itáliában maradtak. A rádiójelzéseket tisztán értjük, azonban akkumulátoraink teljesen kimerülnek és azután nem fogunk tudni feleket leadni. Hozzatok sürgősen három mentőesőnakt.

A jelzésekre válaszképpen a Citta di Milano közölte, hogy minden intézkedést megtett. A Kingsbayból érkezett jelentések arról adtak hírt, hogy Lützow Holm norvég repülőhadnagy megtalálta az expedíció két tagját a Brandy-öbölben. A későbbi oslói jelentések azonban közlik, hogy a norvég hadügyminiszterium megcáfolta ezt a hírt, hogy a repülő megtalálta volna az expedíció valamelyik tagját. Az oslói rádióállomásnak sikerült összeköttetést létesíteni Nobilekkel és azt a hírt kapta, hogy az expedíció nem két, hanem három részre szakadt. A két csoporton kívül egy három személyből álló kisebb csoport is van, de hollétét nem ismerik. Nobile leadóállomása mindinkább gyengül és újabban már csak pozíciójelzéseket tud leadni. Az a jégtömb, amelyen tartózkodnak, kétezer méterrel tovább uszott kelet felé és attól tartanak, hogy a jéghegy kiuszik a nyílt tengerre. A Spitzbergák egyik tudós ismerője kijelentette, hogy attól lehet félni, hogy az Itália személyzete egy később elolvadó jégtömbön lesz kitéve az ár szeszélyeinek. Nobilet és társait felszólították, hogy igyekezzenek a saját erejükből megközelíteni North Ostland szigetét, közben pedig a Braganza észak felé folytatja útját.

A római jelentések szerint a Dornier-Val hidroplán, amelynek az akciósugara sokkal

nagyobb, mint az S. 55-é és amely a jégen is le tud szállni, délelőtt Kingsbayba indult. A mentési akciót Wilkins amerikai sarkutazó irányítja, akit az olasz kormány táviratilag felkért erre. Amundsen táviratilag fordult amerikai barátaihoz, kérve, hogy az expedíciót anyagilag támogassák.

Az esti oslói jelentések szerint Nobile öt társával egy északnyugatnak sodródó jégtáblán, egyetlen sátorban és heves viharok között várja a segítséget. Lützow hatodikán fel szállt a Hobby hajóról és a sűrű köd miatt, hosszas küzdelem után Brandy Bayban le szállt. Nyolcadikán éjjel újból startolt és Mossel Bayig jutott el, ahol megkereste a hajót és jelentést dobott le. Most mindaddig várnia kell, míg a hajó utat tör és benzint hozhat. A Hobby folytatja útját kelet felé, meglehetősen szabad úton.

Fényes László trabukói

Öt szívtart küldött védőjének, aki az ügyész álláspontját támogatta.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Megemlékeztünk arról, hogy a napokban a törvényszék Fényes Lászlót in contumaciam elítélte nemzetgyalászásért. A tárgyalás egyik feltűnő momentum az volt, hogy Surgoth Gyula, Fényes kirendelt védőügyvédje, védőbeszéd helyett kijelentette, hogy csatlakozik az ügyészhez, mert nem tud Fényes védelmére semmit sem felhozni.

Fényes László most Bécsből levelet küldött Surgothnak, a levél mellé öt trabuko szívtart téve. A levélben azt írja, hogy hármat a jogi fáradozásért, kettőt pedig etikai megnyilatkozásáért küld.

Jön!

HARRY PIEL

Jön!

hármas főszerepben.

Pánik - Pánik - Pánik

Utközben.

Irtá: FEDÁK SÁRI.

Feljegyzéseim életemről s eddigi pályafutásomról.

— Drágám — és a mellére tette a kezét, ahogy szokta volt — ne bántsa a Zsaszát. Olyan kedves volt Higyeje el nekem, a Zsazsa volt a legjobb és a legbájosabb.

De Szidi néni még jobban lobot vetett és még élesebb hangon folytatta:

— Eredj innen, mert téged is összeszidlak. Összeszidlak, hogy megemléged. Ne beszélj neki ilyeneket. Még csak ez hiányzik. Hiszen már ugysem bírok vele. Látod, hogy azt hiszi, hogy miatta összedül a színház. Kétségbe vagyok esve. Hiszen így meg fogsz bukni, mondta felém fordulva, és három hanggal megint magasabban. — Egy árva szavadat sem értettem, affektálsz, semminek nincs eleje, — itt már egy egész oktávval magasabban beszélt — nincs közepe, nincs vége, — itt már visított a hangja — mars be! — Ézzel, mint egy generális, a jobb kezével utat mutatott. Mint egy árva gyík, ugy-csusztam be előtte az ajtón. Mégis nagyon félttem, hogy hátha pofon üt. Ebédnél nem szóltam hozzá egy szót sem. Esküszöm, nagy büntetés volt. Lassan összeomlott körülöttem minden. Biztosra vettem, hogy mindennek vége van. Az ebéd végén azt mondja:

— Este hét órára ide rendeltem a karmestert, a sugót a sugókönyvvel. Most eridj a szobádba, alud ki magad. Pont hétkor légy az iskolában. Átvesszük a szerepet.

Aztán az történt, hogy este félnyolctól, reggel háromig, — tessék jól figyelni! — reggel háromig tanult velem. De ugy dolgozott, hogy a veríték csurgott róla. Nem fáradt bele, minden egyes szót tizszer és huszszor elismételtetni. Nem fáradt bele minden egyes számot tizszer egymás után elismételni. Pihenni nem volt szabad. Reggel háromig.

Másnap este a premieren tomboló sikerem

volt. Fekete, sleppes selyemruhában játszottam Dudley szobalányt. Fűző nélkül...

A névtelen ibolyacsokor.

A siker nem hagyott el többé. Estéről-estére tombolt körülöttem minden és mindenki. Porzsolt Kálmán, akkori igazgatóm, Zsolt apám, ahogy ma is nevezem, ijedten állott meg egyszer-egyszer előttem:

— Nem illik az ilyen fiatal leányhoz, hogy akkora sikere legyen. Próbáljon meg a primadonnával szömben egy kicsit szerényebbnek lenni.

— De édes igazgató ur, hiszen én semmit sem csinállok, én nem bántom, olyan illedelmesen köszönök mindig.

Az első kulisszában állottunk s én már izgatottan vártam a végszót.

— S mi az a szerénység, miben rejlik az? Hogy kell azt csinálni? — kérdeztem, a lábaimon ide-oda tipegve.

— Például, hogy ne ujrázzon ötször. Elég kétszer.

— De ha tapsolnak, mit csináljak? Akkor se ujrázzak? — kérdeztem szemtelenül.

— Akkor se. Több tiszteletet a primadonna iránt.

Kedves Zsolt apám azt hitte, hogy ha a primadonna haragszik, összedül a színház. Pedig ilyesmí még sohasem fordult elő a világtörténelemben.

Erre elmondták a végszót és én bependerültem a színpadra. Valamit mondtam Zsolt apámnak, de nem hiszem, hogy okos volna itt reprodukálni. Valámi nagyon kacér dolog volt. A következő percben már roptam a „napernyőtáncot“ a szegény megboldogult Kovács Miskával, ugyancsak... ötször egymás után. Konti nevetett a zenekarban, neki-neki lendült egy-egy remek zenekari gesztussal, intett, hogy „jól van, te voksi lány!“ O betűvel mondta. A baloldali első kulisszában állt Megyeri, dörzsölve a kezét, a jobboldaliban egész elől Porzsolt, sötét arccal, hogy: „Milesz mindennek a vége!“... Én pedig hajladoztam a fekete, selyemuszályos szobalány-

ruhában, mint egy kigyó és mikor már teljesen nem tudtam mit csinállok, kiültem az első páholy párkányára. Nem tudtam, hogy tomboliam ki magam. Megismétlődött a Szabina esete, a zöld ripsz-firhangos szoba lakójával. Ugyanugy, mint akkor, most is egész nap ott ültem, mint Santoy szobalány. A világon sehova nem mentem, a világon semmi sem érdekelt, Bőthy Zsigával beszélgettünk órák hosz szán át. Laci már akkor megházasodott és a Nemzeti Színház igazgatója volt. Nem mondhatnám, hogy örültem a Laci második házasságának. Csak későbbben, mikor láttam, hogy a mostani felesége tényleg neki való és hogy okosabban nem is választhatott volna, kezdtem kibékülni a gondolattal, azaz kezdünk kibékülni, mert mi Szidi néniel mindent egyformán csináltunk. Akkor a szelid Zsiga volt a Laci legnagyobb szószólója. Én teljes erővel vetettem bele magam a multba és házasságban irtam a naplóm, mint valaha. A naplóm szerint a Cziráky-szerelmem sehogy sem akart elmúlni. Most, hogy a képét jól megnézem, nem is csodálkozom rajta. Nagyon csinos gyerekek volt. A „finomsikkes szobalány“ előadás után, fél éjszakákat beszélgetett a naplójával. Milyen furcsa. Az emberek, a világ, a pletyka, régen meggyőződéssel vallották, hogy Freystadtler lovag nem küldött hiába virágokat és nem álltak a fekete, orosz trapperek hiába hetenkint egyszer a Kerepesi-ut 29. szám előtt. Dr. Jelenvoltam régen telekürtölte a világot, hogy az „uj bunda“ karácsonyi ajándék. Dr. Nekemmondod már a kitézett esküvő pontos dátumát is tudta. A „finomsikkes“ pedig ezalatt csendesen belehámult a kerepesiuti lámpákba és megint a naplójával beszélgetett:

„1901 febr. 12. Nem mondom, hogy elfelejtettem. Nem felejtettem el, csak már nem szeretem többé. Nem akarom elfelejteni soha, soha, soha! Mert ez volt nekem a legkedvesebb a világon, a C. L. két kék szeme. Olyan borzasztó, mikor olyanokat mond, hogy: szeretné, ha elmennék vele reggelizni (das heisst: délben egy órákor!) a Casinóba. Ha ta-

Politikai hajsza Georgescu János ellen.

Az aradi nemzeti-parasztpárt választási visszaélésekkel vádolta a prefektust és Vulpe szolgálati főnököt. — Az aradi törvényszék elnapolta a mára kitűzött tárgyalást.

(Arad, június 12.) Szokatlanul érdekes bírói tárgyalást tartott ma a törvényszék dr. Fikker-Balacescu bírói elnöksége. Az érdekes bírói tárgyalást Georgescu János megyei prefektus és Vulpe József megyei szolgálati főnök szerepeltek vádlottként, akik ellen a nemzeti-parasztpárt részéről beadott feljelentés alapján indult meg az eljárás. A hatalmas érdeklődéssel kísért ügy előzményei a legutóbbi választások idejére nyúlnak vissza, amikor is — a nemzeti-parasztpárt vádja szerint — Georgescu prefektus és Vulpe szolgálati főnök állítólag oly értelmű utasításokat adtak volna ki a megyei csendőrök vezetőinek, valamint a közigazgatási hivatalok vezetőinek, hogy minden áron akadályozzák meg az ellenzéknek az urnákhoz való eljutását és szükség esetén a kormánypártra kedvezően állítsák össze a választási eredményeket.

A főbírói tárgyalás iránt szokatlanul élnék érdeklődés nyilvánult meg s a védelem ellátását az összes aradi és megyei liberális-párti ügyvédek vállalták, számszerint tizenhatan, míg a magánvád képviselőjében ugyancsak több aradi ügyvéd jelent meg. A főbírói tárgyalás megnyitására Gitta főügyész-helyettes ismerteti a vádat, majd a törvényszék elrendeli Georgescu János prefektus, majd Vulpe József szolgálati főnök kihallgatását. Ugy Georgescu, mint Vulpe a leghatározottabban visszautasítják az ellenük emelt vádakot és megállapítják, hogy e tekintetben a lefolytatott vizsgálat sem járt semmiféle konkrét eredménnyel. Ezután a tanúk kihallgatására kerül sor. Hat tanút hallgatnak ki a védelem részéről, akik egyöntetűen kétségbevonják az állítólag kiadott titkos rendelkezések létezését és kijelentik, hogy sem a prefektus, sem alantosai részéről sem írásbeli, sem szóbeli utasítást nem kaptak arra vonatkozólag, hogy az ellenzéki választókkal szemben erőszakosan járjanak el. Fik-

vály mondott volna ilyeneket, Pozsonyban, éjjeleket sirtam volna. Most mosolyogva hallgatom. Nem olyan lehetetlen. Felébred bennem a rossz leány. Tulajdonképpen nem is azt sirtam, ami volt, hanem, ami — lehetett volna! Érzem, hogy most nagyon kegyetlen tudnék lenni. — Egy emberrel szerettem volna boldog lenni, nem lehetett. Nos, hát most akarok egy egész világot! Nagy, nagy művésznő akarok lenni. Királyné mindenütt, ahová beteszem a lábamat. Azt akarom, hogy istenítsenek ott is, ahol nem vagyok. Azt akarom, hogy szeressenek százan, örvöngve. Én is fogok rájuk mosolyogni, fogok nekik olyanokat mondani, ami nem igaz, nyugodtan, mosolyogva. Ha az ember egyszer valomit elvesztett, hát akkor legalább konfundálja össze az egész világot!

És ezalatt dr. Biztos helyről hallottam körbe járt és mesélte, hogy „Az ügy a primadonna és a lovag között — pillanatok kérdése”.

„1901 febr. 17. Hazudtam. A naplómnak, egyetlen bizalmas barátomnak, hazudtam. Három nap előtt azt írtam, hogy nem szeretem. Hazudtam. Szeretem. Olyan szép az, mikor az ember ilyen szépeket álmodik. Aztán felébred. Nem igaz. Álom. Mese. Hazugság. Hitvány, ostoba képzelődés!... — Oly undorító az élet! Brrrrr. Üres, aljas, hazug, léha. A multkor a Magyar Színházban Rózsa Lilinek tapsolt. Oly tapsveszteszen dobogott a szívem, hogy miért tapsol másnak? Meg tudtam volna ölni Rózsa Lilit. Hát kell ez nekem? Mire való ez? Azt akarom, hogy vége legyen. Most látom, hogy férfi ő is. Olyan, mint a többi. Nem kellett volna glóriával körülvenni a fejét, de meg kellett volna olyannak hagyni, amilyen van még egy — tucat... A balkonómra egy kis veréb szállott. Fázik szegény. Didereg. Szeretném behozni, melengetni, aztán elálmodoznánk ketten a nyárról. Egy más, édesebb, szelid világról. Mesélnék neked, édes kis verebem, didergő verebem, mesélnék neked sokat, szépet, rózszaszin ruháról. Mert volt nekem is rózszaszin ruhám, csak már nem veszem fel!... Elrepültél! Biztosan a párod után. Biztosan vár. Menj! Biztosan vár. Látod, engem nem vár — senki!”

ker dr. tanácselnök ezután megállapítja, hogy a tanúk nagyrésze nem jelent meg a tárgyaláson.

Cotioiu Romulus dr. a védelem nevében szót kérve, indítványozza, hogy a törvényszék tekintsen el a további tanúkihallgatásoktól s miután a vád alaptalanságát az eddigi tanuvallomások is kielégítően igazolták, ejtse el a vádat Georgescu prefektus és Vulpe szolgálati főnök ellen, akikről különben sem tételhető fel, hogy a feljelentésben állított titkos utasításokat kiadták volna. Cotioiu Romulus dr. továbbá megállapítja, hogy a nemzeti-parasztpárt a választások ránézve kedvező kimenetelre után a feljelentések és vádaskodások egész lavináját indította meg előkelő liberális vezető férfiak ellen s bár e tekintetben már több tárgyalást tartott a törvényszék, egyetlen esetben sem sikerült a legcélszerűbb visszaélést rájuk bizonyítani. Ez a meghurcoltatás nem egyéb, mint politikai bosszú, mondja, amire a törvényszéknek méltó választ kell adnia, ez pedig nem lehet más, minthogy a megvádolt Georgescu János prefektussal és Vulpe József szolgálati főnökkel szemben felmentő ítéletet hoz.

A frankhamisító Jankovics ezredes augusztusra várja a szabadulást. Napi nyolc centért a könyveket rendezi a scheveningeni börtönben.

(Az Aradi Közlöny amszterdami tudósítójának távirata.) Itten még nagyobb csönd van, mint a béke városában. Al pompás villák és remek alkák között szalad ide ki a sárga villamos Hágából. Itt az Északi-tenger partján megáll egy percre az újságíró. Egy hatalmas épület hallgatja itt a forró nyárban a hullámenét. Ez a scheveningeni börtön. Ahol egy magyar fogoly van — ha emlékeznek még a nevére: Jankovics Arisztid ezredes.

Komor falak ezek, mozdulatlan, súlyos cementfalak, de még sem oly ridegek, kétségbeesztők és kilátástalanok, mint Vác, Illava, Csillagbörtön. Remek serpentinut visz el a kapuig és a bejáratnál nincs örbódé a szuronyos örrel. És tágas udvar nyílik innen: ott van a börtön. Talán miniszteri engedély sem volna elég, hogy az újságíró előtt megnyíljanak a kapuk. De a börtönirodában szívesen beszélnek a modern hollandi börtönrendszerről, ahol villanyvilágítás, vízvezeték és könyvtár van minden cellában. És van egy könyvtár is itten és egy könyvtáros a foglyok közül — talán ismerős még a név: Jankovics ezredes.

Ő most már az egyedüli magyar vendége a scheveningeni börtönnek és talán jobb ez így: Hollandia kezd felejteni a multakat és a frankokat. (Tegnap egy posztónagykereskedővel beszéltem itt, aki csak annyit tudott Magyarországról, hogy két fiatalember és egy ezredes frankokat hoztak ide. És a végén az az akart megvizsgálni, hogy „Budapest ott van ugy-e Reichenberg mellett, ahol a posztógyárak vannak...”)

Mankovics távozása óta az ezredes vette át a börtönkönyvtár vezetését. Nagy nyugalommal és komolysággal kezeli a börtönkönyveit és ő az, ki minden új fogolynak kiválasztja a könyveket, amiből tanul is valamit és ami érdekl. A legjobb könyvtáros, amióta áll a börtön, mondogatják. Senkisem ismerte még egy a könyvtár polcát, minden kötetét. És ismeri a foglyok lelkületét is. Komolyan foglalkozik ezzel a pszichológiával — azt mondják: önmagán tanulta meg. És naponta nyolc centet kap a holland államtól, amiért napjait a cella magánya helyett a börtön könyvespolcai között tölti. Összegyűjtik számára a napi nyolc centeket. Hogy majd legyen utiköltsége, ha kiszabadul.

Csak egy-két embert engednek be hozzá. Grimm generálisnak kivételes helyzete van, majd minden két hétben bemegy a börtönbe kicsit diskurálni. A generális valaha együtt szolgált az osztrák-magyar armádiában és felletése volt Jankovicsnak. Most a rotterdami osztrák követség attaséja. Ő volt az első, a beszélgetési engedélyt szerzett. Azt beszé-

A magánvád képviselőjében Hotoran Victor dr. beszélt. Szerinte a vizsgálat igenis produktív terhelő bizonyítékokat a vádlottak bünyössége mellett, de különben is a nemzeti-parasztpárt választóinak tizezreit tudja felvonultatni tanúként, akik mind igazolják, hogy a választások körül súlyos visszaélések történtek, amelyekért elsősorban Georgescu János prefektus a felelős, aki titkos utasításokkal és rendelkezésekkel látta el a választási funkcionáriusokat, akik aztán mindent elkövettek, hogy a szavazás a kormánypárt javára üssön ki. Ezután elnök a tanúk nagy részének meg nem jelenésére való tekintettel a tárgyalás lezárását szeptember 18-ára elnapolta.

BE. Fogy mikor a volt osztrák generális meg látta Jankovicsot itt a börtön falai között, ezek voltak első szavai:

— Hogyan tehetél ilyet kamerád! És épen itt Hollandiában! Ahol sokezer magyar gyermek kapott őszinte szeretetet...

Ez volt Jankovics válasza:

— Ezt nem értem, tábornok uram!

És azt beszélik, hogy azóta többet nem esett szó a frankügyről a generális és az ezredes között.

A rab ezredesnek semmi különös kívánsága nem volt, csak eleinte a holland koszt miatt panaszkodott. Sokáig nem tudta megszokni, pedig az, amit Scheveningenben adnak, összehasonlíthatatlanul luxuziózusabb, mint amivel a magyar börtönökben táplálják a foglyokat. Jankovics még a barátjától sem kért semmit s nem fogadott el semmit. Csak elbeszélgetnek ketten kéthetenként. A két meghitt barát. Gyakrabban még az attasénak sem szabad barátjánál látogatást tenni.

Jankovics sokat olvas, megtanult hollandul. Újságot is kap hetenként, a Hagsche Post-ot. A félmillió példányos vasárnapi lapot. Ez az egyetlen újság, amit beengednek hozzá, ezeken a hasábkokon több az irodalom, művészet, tudomány és gazdaság, mint politika. Most már komolyan foglalkozik az ezredes a szabadulás gondolatával. Tudja, nem tarthat már soká — pedig még hátra volna vagy nyolc hónap. Nem vesztette el a kedvét, hogy legutóbb elutasították kegyelmi kérvényét, most újat szerkesztett. A Reclasseering egyesület tovább dolgozik érdekében és olyan információt kapott, hogy még két hónapja van hátra. Talán augusztusban szabadul.

Az ezredes nyugodt és egészséges. Türelemmel rendezti a börtönkönyveit és már tudja, hogy kihez fog vezetni első útja a szabadulás után. Lonwerens igazgatóhoz, aki a Reclasseering egyesület vezetője. Aki szimpátiával dolgozik az ezredes szabadulásáért. Mert ennek az egyesületnek egy célja van: visszavinni a megtevédeket a társadalom keretei közé.

Csőnd van itt e világfürdő ragyogó júniusában. Egy magyar vendég augusztusi szabadulásra vár.

— Befejezték a magyar parlamentben a biztosítási javaslat vitáját. Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén befejezte a biztosítási javaslat általános vitáját, amely után dr. Vass képviselői miniszter mondott a javaslattal kapcsolatban nagy beszédet.

Folyik az Ipar- és Népbank-betétek kifizetése.

Tizenötmillió lejnyi betétért jelentkeztek ma a pénzintézet betevői.

(Arad, június 12.) Az összeomlott Aradi Ipar- és Népbank nagybetéteinek visszafizetése a mai napon is programmszerűen folyt le. A pénzintézet felszámolását garantált érdekelte aradi bankok ma ugyancsak nyugodt és gyors menetben bonyolították le a visszafizetéseket s együttesen megközelítőleg mintegy 15 millió lejt fizettek vissza, illetve írtak át az illető bank által tovább vezetendő

betétszámla javára. Ilyenformán most már kétségtelen, hogy a bizalom az aradi bankok iránt nagy mértékben visszatért s különösen kedvező jelenségnek számít az a körülmény, hogy a nagybetétesek nem vonják ki a pénzügyi piacról nagyobb betéti összegüket, amely által az aradi pénzügyi helyzete határozottan szilárduló irány felé tendál.

Csoportvezetésre

alkalmas, műbutorgyártásban hosszabb gyakorlat-
tal rendelkező elsőrendű **asztalossegédek**,
továbbá fiatalabb **kártyossegédek**, valamint
szobrászműhelyünk vezetésére alkalmas elsőrendű

Íaszobrászművezetőt

és fiatal **szobrászsegédeket** alkalmazunk.

Ajánlatok eddigi működés megjelölésével Székely és Retti Erdélyrészi butorgyár R.-T. Tg.-Mures küldendők.

legdrágább jegy árát 140 lejből állapították meg, viszont 20 lejért már ülőhelyet lehet kapni. Így bizonyos, hogy estéről-estére zsúfolásig telik meg a színház. A Szevillai borbély szereplői: Dobranskaja, Donabidovici, Ujeicu, Caldararu, Gavrilescu, Chicideanu mind ismerősök már az aradi közönség előtt, amely sokat tapsolt a nagyszerű művészeknek. Az opera előadásai iránt a közönség körében már eddig is oly nagyfokú érdeklődés nyilvánult meg, hogy tanácsos lesz, ha mindenki sietve beszerzi jegyét a téli színház pénztáránál.

* Göbl László: Műfordítások. (Folio-kiadás. Arad, 1928.) Göbl László talán ép most, a baccalaureatusi vizsgák előkészületeiben görnyed és néhány nappal ezelőtt kis könyve jelent meg, amelyben román és francia költők verseit tolmácsolja magyar nyelven. Címe: Műfordítások. Göbl Lászlónak a tizenhét éve nem hátrány — előny. Sőt fordításai már nem is új keletűek, a mappa alatt már több, mint egy esztendeje heverték. Tul a rimkóvácsos nekikészülődésen, amit nála föltétlenül a gyakorlatlanság teremt, Göblnek az előnye abban rejlik, hogy eddig meglehetősen járatlan uton halad. Ma még román költőktől magyarra nem igen fordítgatnak s épenséggel nem tizenhét évesek. Alecsandri, Eminescu, Vlahuta, Cosbuc, Stamatiad, Lamartine, Hugo, De Vigny, Baudelaire, Coppé, Manuel, Mendés fordítások vonulnak fel. A román költők között Alecsandri és Vlahuta átültetéseit közül bukkanak elő a sikerültebbek (Pohod na Sibir, I. szonett), a franciáknál különösen Lamartinenél találta a szépen csengő, simuló fordítási hangot. A fiatal, ambiciózus, föltétlenül izmos, jelentős fejlődésképes tehetség költői megnyilvánulásai ezek a műfordítások. Ennek a fiatal műfordító-költőnek nevét meg kell jegyezni: Göbl László jövője sokat ígér. (—6.)

* Ma már nem tart előadást az aradi színtársulat. A cluji (kolozsvári) román opera bevonulásával megváltozott az aradi színtársulat játékterve és egy nappal előbb végzik be a nyári szezonjuknak első részletét. A mai Olympia előadását tehát már nem tartja meg a társulat.

RÁDIO-MŰSOR. Szerda, június 13. Wien-Grác. (Romániai idő.) 20. Operaelőadás. — Berlin. 23.30. Táncczene. — Boroszló. 23.30. Katonazene. — Frankfurt a. M. 17.30. Könnyű zene. — Leipzig. 22.15. Vidám zene. — Milano. 23.30. Táncczene. — München. 21. Vidám est. — Nápoly. 21.50. Áriák. — Prága. 20. Operaelőadás. — Pozsony. 18. Hangverseny. — Róma. 22.10. Olasz operarészletek. — Stuttgart. 17.15. Hangverseny. — Zágráb. 21.35. Kamarazene. — Budapest. 10.30. 13. és 16. Hírek, közgazdaság. 21. Színmű. 23.15. Cigányzene.

Telef. 70.

ERZSÉBET SLAGER-MOZGO

Telef. 70.

Ma d. u. 5, 7 és 10 órakor a kellemes kertben

TÁNCOLÓ BÉCS (LIA MARA) Színházi énekkar! Eredeti zene!

Fősz.: Ben Lyon és Szöregy Gyula. Dívatrövi. A modern Bécs minden káprázatos szépsége.
Jegyek elővételben. — Mérsékelt 5 lejjel emelt helyárak.

Hindenburg Müller Frankent designálta kancellárnak. Bejelentették a Marx-kormány lemondását. — A centrum hajlandó a koalícióra.

Berlinből jelentik: Marx kancellár ma délelőtt megjelent Hindenburg hivatali elnök előtt és hivatalosan bejelentette a kormány lemondását. Az elnök ezután Müller Frankent fogadta s megbízta a kormányalakítással. Müller elfogadta a megbízást.

Főzetesen a szociáldemokrata parlamenti frakció tárgyalta az ügyet és hozzájárult ahhoz, hogy

Müller elfogadja a megbízást, valamint ahhoz, hogy a számbavehető pártokkal tárgyalásokat folytasson.

A centumpárt határozatot hozott, hogy hajlandó egy koalíciós kormányban résztvenni szociálista kancellárral az élén.

Trónkövetelő jelentkezett a jugoszláv trónra.

Egy berlini soffőr a legújabb jugoszláv trónkövetelő. — Azt állítja, hogy Olaszország és Magyarország támogatják. — Repülőgépen Belgrádba megy, hogy elfoglalja az öt megillető trónt.

(Az Aradi Közönség berlini tudósítójának távirata.) Néhány nappal ezelőtt a Chicago Tribune-ban egy szenzációs cikk jelent meg a következő címmel: Egy berlini soffőr a jugoszláv trón várományosa. A cikk alapján több német lap írta Kotromanic berlini soffőréről, aki állítólag egy ősi jugoszláv uralkodócsalád tagja és követelése van a belgrádi trónnal kapcsolatban. — Egy szerb újságíró utánajárt a dolognak és sikerült annyit megtudnia, hogy csakugyan létezik egy ilyen nevű soffőr, aki mögött egy nagy érdeklődés áll, amely Kotromanicot pénzzel is ellátja.

Az újságíró találkozott egy diplomatikus küisejű ural, aki úgy mutatkozott be, mint a szerb trón várományosának magántitkára. Elmondta, hogy Kotromanic, Sándor Dadis hercegnek, az ősi, középkori szerb Kotromanic-dinasztiának utolsó ősi tagja, aki az oroszországi Csernigovi gubernában született 1895-ben és a világháborút Bruszilov tábornok alatt küzdötte végig, mint pilótahadnagy. Többször megsebesült. Kerenszky kormányzása idején letette a jogi doktorátust és házasságot kötött Santa Cuzeno hercegnővel. A bolsevikiek fegyverével együtt börtönbe vetették, ahonnan csak súlyos áldozatok árán tudott megmenekülni. Németországba szökött és ott sofförködik, mert más foglalkozása nincsen. A titkár szerint már Kotromanic apja foglalkozott azzal a tervvel, hogy előkeresi az írásbeli okmányokat arra nézve, hogy valóban uralkodócsalád tagja. Sándor herceg azonban az apja által összeszedett bizonyítékokat Oroszországból való menekülése közben elvesztette; úgy, hogy most bizonyítékok nélkül áll, de rövid időn belül Európa előtt fellép a trónkövetelésével, mert nemcsak Olaszország és Magyarország, de egész Macedónia máris Kontromanic herceg mögött áll.

Mikor az újságíró közölte a titkárral, hogy személyesen is szeretné felkeresni a herceget, a titkár kérte, hogy tartsa titokban a herceg lakásának helyét, mert egész csomó szerb ember állandóan figyeli őt s valószínűleg merényletet akarnak ellene elkövetni. — A megadott időben a Moabit Hanza Ufer Strasse 2. alatt találkozott az újságíró Kotromanic herceggel, aki egy szalonban fogadta őt. Megmutatta a dinasztia címerét és kedvesen elbeszélgetett vele a Kotromanicok jövőjéről. Az újságíró megismerte a beszélőben az egyik soffört, a ki rendszerint a szerkesztőségéből autón szokta vinni egy éjjeli mulatóhelyre. Kotromanic herceg előadta, hogy rövid időn belül repülőgépen megy Jugoszláviába és magával

hatalmas rőpirafait és melyben bejelenti, hogy ő a jugoszláv királyság igazi ura és hogy elfoglalja a trónt.

Irodalom és művészet

Az aradi színtársulat bucsuja. A cluji román opera hirtelen bevonulása miatt ma este bucsuzott el az aradi színtársulat Arad közönségétől Szomaházy-Békeffy romantikus operettjében: a Mesék az írógepről-ben. Külön értéket jelentett az előadásnak, hogy ez tulajdonképpen Betegh Béby és Ifj. Szendrey Misi bucsufellépése volt, akiket a szép ház közönsége mindvégig meleg ünneplésben részesített. Sok taps, kihívás és ujjazás jellemezte az estet s méltó befejezése volt a nyári szezon első részének. (xy.)

* A cluji román opera Aradon. Szerdán este kezdti meg a cluji román opera aradi vendégszerelését. Rossini: Szevillai borbély-ával. A város által megszavazott szubvenció lehetővé tette az operának, hogy olcsóbb helyárak mellett minden eddigi vendégszerelését felülmúló fényvel és dekorációval jöjjön Aradra és a műértő közönség szívében emlékezetes marad a vendégszerelés öt napja, amely alatt a cluji opera műsorának legszébb operáit adja elő. Módot nyújtottak arra is, hogy a szerényebb anyagi viszonyok között élő műértők is hozzájussanak az operához és ezért a

Cluji Román Opera

Ma

Szerdán

Ma

megnyitó előadás

a nyári arénában

Szevillai borbély.

Főszereplők: Dobranszkaja, Donabidovici, Ujeicu, Caldararu, Gavrilescu, Chicideanu etc. Karmester: Bobescu. Rendező: Arati. Karvezető: H. Klec.

Az Opera ezidei legnagyobb sikere.

Teljes társulat: 64 tagu kórus, 30 tagu balettkar, 42 tagu zenekar, 30 szólista.

Olasó helyárak 150—20 lei.

Jegyek a téli színház pénztáránál.

Kezdeté 9 órakor.

A régi aranyérték egyötödére stabilizálták a francot

A stabilizáció a mostani árfolyamon történt.

A tegnapi minisztertanács, amelyen Doumergue köztársasági elnök elnökölt, meghozta a végleges határozatot a frank stabilizációjára ügyében. Eszerint a frankot a mostani, az angol fonthoz viszonyított 126.10-es árfolyamon stabilizálják, még pedig haladéktalanul. Egy

font 126.10 frank lesz, ami a régebbi aranyérték egyötödének felel meg. A stabilizációról szóló törvényjavaslatot Poincaré a lehető legrövidebb időn belül beterjeszti a kamarához és ott azt valószínűleg e hónap végén fogják kihirdetni.

Szertefoszlott Aradváros ezerholdas földpanamájának legendája.

Rendezték a városi földek térképét. Hogyan keletkezett az ezer hold eltűnésének vádjá. Adóharc a város és a pénzügyigazgatóság között.

(Arad, június 12.) Az elmúlt hetek nagy szenzációja volt, amikor az aradi városi tanács egyik tagja kijelentette, hogy a város vagyonaiból ezer hold föld titokzatos módon eltűnt, illetve illetéktelenül gazdát cserélt. A kijelentés nagy megrökönyödést váltott ki az aradi városházán, ami könnyen érthető is. Műután ezer hold föld legalább negyven millió lej értéket reprezentál, ami a mai viszonyok között — még egy nagy város háztartásában is — bizony jelentős szám. Tehát eltűnt ezer hold és az illetékes városi körök megindították a kutatást annak megállapítására, vajjon mi lett a sorsa annak az ezer holdnak. Ugyanakkor az illető városi tanácsos kijelentette, hogy a legközelebbi tanácsülésen interpellálni fogja a rejtélyes módon eltűnt föld ügyében. A legközelebbi tanácsülés azóta már le is zajlott, az interpelláció azonban elmaradt. Hogy miért és hogy milyen eredménnyel járt a városi körök kutatása, azt az alábbi részletek derítik ki.

Teljes kaosz a városi földek körül.

A dolgokat a legelején kezdve, meg kell állapítani, hogy az agrárreform után a kisajátítás körül Aradon valóságos kaosz keletkezett. A kisajátítást végző agrár-bizottság ugyan hozzávetőlegesen közölte a várossal, mennyi földet hagytak meg számára, de azt, hogy ezek a földek tényleg hol vannak, nem mondották meg. Arról pedig, hogy pontos térképet adjanak a kisajátításról, szó sem lehetett. A város tehát ott vetett, ahol a saját földjeit vélte, az igényjogosultak szintén ugyanezen módszer szerint működtek és néhány esztendőn keresztül így vetettek és arattak teljes egyetértésben. Közben a város állandóan sürgette a térképeket és a közelebbi adatokat, amelyeknek egyrészt sikerült is megkapni — néhány esztendő alatt — úgy, hogy a város kezdte lassankint visszarekvirálni azokat a földeket, amelyeket meghagytak részére s amelyeket azonban mások használtak.

Nemrég azután végre-valahára megérkezett a pontos térkép is (valahogy ideje is volt már) amely azután teljesen kimutatást adott. Ennek alapján a városi gazdasági és városi mérnöki hivatal most már véglegesen megállapította, mennyi földje maradt a városnak és hol fekszenek ezek. A megállapítások alatt pattant ki az ezer holdas szenzáció, amely oly nagy izgalmat keltett városi körökben.

Hol a tévedés?

Ennek a szenzációnak a keletkezését most utólag már könnyű megállapítani. Az történt ugyanis, hogy egy jólinformált köztisztviselő közölte a városi tanácsossal, hogy az aradi pénzügyigazgatóságon rájöttek egy igen érdekes tévedésre. Az aradi pénzügyigazgatóság a kapott adatok alapján kiderítette, hogy a város kimutatásában sehol sem

szerepel egy igen jelentékeny terület, amelyről viszont a pénzügyigazgatóságnak tudomása volt. Eddig rendben is volt a kérdés, csupán a számok között mutatkozott némi különbség, mert a bementett ezer hold helyett csupán 340 katasztrális holdról volt szó. A tisztviselő által adott információt mások is megerősítették és a teljesen jóhiszemű városi tanácsos meg volt győződve arról, hogy a város érdekét szolgálja, ha a visszaélést — mert szerinte csak erről lehetett szó — szel-lyeszteti.

Az aradi pénzügyigazgatóságon közben megadóztatták a várost, holdankint 80 lejfel 2148 hold után, holott csak 1808 holdja volt. A város számvéveségi osztályán hamarosan konstatálták a tévedést és megindultak a tárgyalások, amelyeknek folyamán részben sikerült tisztázni a tényállást. De csak részben. Kiderült ugyanis, hogy a 340 holdból 232 hold használhatatlan terület, úgy mint a Holtmaros medre, Maros árterület, szennyvíztelep, stb., ami nem esik adó alá. Maradt tehát 208 hold. Ennek az ügye pedig még ma sincs teljesen tisztázva, mert míg a város erősíti, hogy ez a 108 hold nem létezik, a pénzügyigazgatóság ennek az ellenkezőjét állítja. Ennek a rejtélynek a tisztázásán dolgoznak most. Az ezer hold tehát ilyenformán 340-re, majd 108-ra zsugorodott össze. De ezzel a zsugoro-

Rendelkezési állományba helyezték Arad volt prefektusát.

A fegyelmi bíróság meghozta ítéletét Boneu Vazul régen huzódó ügyében.

(Arad, június 12.) Hosszas tárgyalás után ma meghozta az ítéletét az aradi törvényszék mellett működő fegyelmi bíróság Boneu Vazul volt prefektus ügyében. A legutóbbi tárgyaláson — mint ismeretes — felolvasták a vádiratot és elhangzott a vád és védekezés, úgy hogy mára csak az ítélet meghozatala maradt hátra. A fegyelmi bíróság tagjai több mint egy órát tanácskoztak az ítélethozatal előtt, majd Orezeanu Romul elnök kihirdette a bíróság egyhangú döntését.

Eszerint a fegyelmi bíróság bűnösnek mondja ki Boneu Vazul volt prefektust a szol-

gátat indokolatlan elhagyása és súlyos hivatali visszaélésekben és ezért rendelkezési állományba helyezi. A tisztviselőkről szóló törvény szerint ez annyit jelent, hogy két esztendőn keresztül nem láthat el közhivatalt és nem kaphat semmiféle díjazást közhivataltól. Az ítélet végleges és — a törvény szerint — csak formai okokból felebbezhető meg a Legfelsőbb Semmitőszékhez. A döntés kihirdetése alkalomával a volt prefektus nem nyilatkozott abban az irányban, hogy a Legfelsőbb Semmitőszék megváltoztassa a döntést.

Két halálos autókatasztrófa

Autókirándulók megrendítő szerencsétlensége.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Két borzalmas autószerencsétlenségről érkezett ma jelentés a fővárosba. Az egyik karambol a főváros közelében, a Manastirea felé vezető országúton történt. A Bc. 7279 számjelzésű autó, amelyben nyolctagu társaság ült, tegnap éjszaka Caldurasani község határában eddig ismeretlen okból az árokba fordult és maga alá temette utasait, akik közül Slatineanu mérnök nyomban meghalt, míg négyen súlyosan

hárman pedig könnyebben megsebesültek. — Ugyancsak egy halottja és négy súlyos sérültje van a másik autókatasztrófnak, amely Cernauti és Mamaesti között Lujeni község mellett történt. Strochel ismert nevű cernauti ügyvéd, dr. Risler ügyvéd, dr. Iergel orvos és két hölgy társaságában tegnap este autókirándulást tett Mamaestibe. Visszafelé jövet egy kanyarnál a sötét éjszakában az autó nekivágódott egy utszéi fának és felfordult. Strochel ügyvéd mellkasát a kormánykerék bezúzta, úgy hogy nyomban kiszenvedett. Egy hölgy és Iergel dr. halálosan megsérültek, míg dr. Risler és huga aránylag kisebb természetű zúzódásokkal menekültek. Mindkét katasztrófa ügyében megindult a vizsgálat.

Belvárosi mozgószínházak műsorai:

MAROSPARTI

9/10-kor

Conrad Veldt

John Barrymore-val

Vándor poéta

URANIA

5, 7 és 9/10-kor

Lya Mara

slágerfilmje

Király szeretője

APOLLO

5, 7 és 9/10-kor

Conrad Veldt

John Barrymore-val

Vándor poéta

H I R E K.

Gözpoezis.

Aki szereti az érdekes olvasnivalót, az igaz emberi vágyak kivirágzását, amely nagy-szerű, mint a dal, az menjen el a gőzfürdőbe. Akit érdekelnek a szlésznoi memoároknál is őszintébb női és férfiúi önvallomások epigram-szerűen kitömörítve, szerelmek és tragédiák, az szintén menjen el a gőzfürdőbe. Mert ott megtalálhatja mindezt. Ott a földszinten, ab-ban a különleges és hangulatos helyiségben, amelynek egyik sarkában a beszédes borbély fehériti be a vendégek arcát, ahol csattog a pedikűrös ollója és elmerengve lakkozza a kör-möket a manikűrös kisasszony, ahol a másik sarokban sörrel és zónapörkölttel vigasztalják magukat azok, akiket alaposan elpüfölt a masz-ször, ahol lenge lepedőkben mérik egymást valami szent egyetértésben ismerősök és ide-genek. ... ott... az egyik asztalon hever két vastag könyv. Az egyikken madzagon kis ceru-za fityeg. Nevezetes számszám. Ezzel írják be a lenge lepedősök feljegyzéseiket a vastag köny-vekbe. Még pedig az egy kis madzagos ceru-zával a két vastag könyvbe.

Az indifferens idegen azt kérdezhetné, hogy ugyan mi van ezen érdekes, vagy pláne irnivaló, hiszen ezekben a könyvekben kilólik számát jegyzik be a fürdőzők? ... Aki ezt mondja, az nem tanulmányozta át ezeket a könyveket. Pedig szavamra: érdemes rászálni egy órát, míg rákerül az emberre a sor a ma-nikűrnél. Érdekes ez a két kötet regény. Egé-szen modern. Kollektív. Számos nő és férfi ír-ta. És mint autogramgyűjtemény is valeur. Őszinte dolgok vannak itten. Látszik, hogy akik írták, azokon csak egy vászonköpenyeg volt.

Az egyik lapban kalligrafikus írás hirdeti, hogy B. főhadnagy 65 és fél kiló. A feljegyzést egyetlen szó keresztezi, öteli át szinte. Női írás. Egy szó csupán, amely többet mond min-dennél. Azt írta rá a főhadnagy ur bejegyzésé-re valaki: „Szeretem.” Szébb mint egy vers. Nem sokkal hátrább egy hölgy árulja el magá-ról, hogy fogyókúrát tart. Utána: „mikor ta-lálkozhatunk Jenő?” ... És Jenő elolvasta, mert ott van a felelet. „Csütörtökön este eljövök hozzád”. A következő lapban olvastam a férj kilószámait. Közeli járt a százhoz. Azt hi-szem ő se szentelt nagy figyelmet a vastag könyvnek. Hacsak majd ezután nem. Meg kell azonban mondanom, hogy már késő. Mindez még 1926-ban történt. Ennek az évnek őszén írta be az egyik kiváló nevű aradi író a követ-kező önvallomást: „Csak akkor fürdöm, ha be vagyok rugva, vagy sorozásra kell menni”. Konzekvens ember lehet a kollega. 1926-tól egész a mai napig nem találkoztam többé kéz-jegyével a könyvekben.

Másutt kis kocka van rajzolva. A kocká-ban ez: „Fekete Irén 65 háromnegyed 1926 ok-tóber 11.” Több nincs erről sehol. Ami most jön, az pedig a kor tragédiája. Egy aradi bankigazgató. Pár évvel ezelőtt, amikor még igen virágzott a konjungtura, ezt írta be: „1924 márc. 10: 82,20 kg”. Ké-sőbb: „1926 május 23: 78,40 kg.” És most?... „1928 április 14: 56 kg.” Kell-e ehhez kom-men-tár?

Elmerültem az olvasásban és az a könyv volt ép a kezemben, amelyen a ceruza lóg madzagon. Egyszer csak érzem, hogy ráng előttem a könyv. Egy kövérkés ur akart be-jegyezni valamit a másik könyvbe és rángatta a madzagot.

— Pardon — mondta és írt. Aztán rámnézett. — Jellemző — mondta nagy nyomaték-kal — hogy két könyvhöz csak egy ceruza van. Na-gyon jellemző. — És megint rámnézett.

Ahogy felpillantottam, éreztem, hogy az újságíróhoz beszél. Olyan volt az arca, mint egy panaszos levél. Csak azt nem tudtam, hogy honnan ismer, mert én még sose láttam.

... Aki szereti az érdekes dolgokat, élmé-nyeket, jó regényt, a verset, az menjen el a gőzfürdőbe. És olvasgassa a kilók könyvét.

Fóthy Ernő.

Gyermekköcsik és Hegedűsnél,
székek legszebb kivitelben és legolcsóbban **Aradon.**

Felszámolnak a Biedermann-vállalatok.

Óriási kamatterhek miatt történt a fedezetlen csekkek kibocsátása. — A jugoszláv gyárat zár alá vette a bíróság.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójától.) Az osztrák főváros pénzügyi köreit még ma is élénken foglalkoztatja az A. F. E. B. ügye és osztatlan érdeklődés nyilvánul meg az immár vizsgálati fogságban levő három Biedermann-fivér további sorsa iránt. Vannak, akik azt hiszik, hogy az egész A. F. E. B. ügynek nem lesznek súlyosabb következményei, legalább is olyanok nem, mint a minökre a nagy port felvert letartóztatás és feljelentés révén számítani lehetne, de viszont olyan jelek is vannak, amikből arra lehet következtetni, hogy ha maga a bűnügy össze is szigorodik és jelentéktelenné válik, a Biedermann vállalatok sorsa megpecsételtnek látszik.

Megnehezíti az A. F. E. B. helyzetét az is, hogy az egyik jugoszláv pénzügyi intézetnek is

— Befejeződött a román—lengyel sajtókonferencia. Bucurestiből jelentik: A román—lengyel sajtókonferencia ma befejeződött a különböző határozati javaslatok megszavazásával, amelyek a sajtószolgálat megjavítását kívánják szolgálni a Bucuresti—Varsó közötti telefonösszeköttetés, valamint a két állam közösen rádiószolgálatát utján. Kivánatosnak mondták ki az újságírók közötti érintkezés szorosabbá tételét és ösztöndíjak létesítését ebből a célból.

— Elhelyezett aradi rendőrtiszt. Manolescu Anicutát, akit csak nemrégiben helyeztek át az I. kerületi rendőrség élére, a belügyminis-terium egy ma leérkezett rendeletével Carei Marera (Nagykárolyba) helyezte át, rendőrségi igazgatói minőségben. Itt írjuk meg, hogy a kormisszárius áthelyezésén kívül a közeljövőben valószínűleg még több változás lesz az aradi rendőrségi tisztviselői karban.

— Magyaránny katonai panama Varsóban. Varsóból jelentik: Magyaránny panama derült ki, amelyet a katonai kincstár terhére követtek el. Tegnáp fizennyole magasrangú tisztet, közöttük Jasminski tábornokot, az intendatura vezetőjét is, letartóztat-ták.

— Új egyenruhát kap a rendőrség. Bucurestiből jelentik: A rendőrség és a rendőri szolgálat át-szervezéséről sokat írtak a lapok. Tatarescu hiva-talba lépésekor már kijelentette, hogy nyugati mintára teljesen átszervezi a rendőrségeket, de anyagiak hiányában mostanig minden a régi-ben maradt. Az átszervezési munka újabban friss me-derbe terelődött. A belügyminiszteriumm elké-szítették az új rendőrségi szabályzatot, amely leg-későbbén őszig érvénybe lép. Egyelőre csak külső-ségeiben hoznak újítást. A belügyminiszterium el-rendelte, hogy július elsejétől kezdődőleg az ösz-szes rendőrtiszteknek egyenruhát kell viselniük. Új ruhatípust állapítottak meg és a fekete, vala-mint barna ruhák használatát csak egy évre enge-délyezték. Egy éven belül az egész rendőrséget szürke ruhába öltöztetik. Új formája lesz a sapká-nak is és csak a rangjelzések, a csillagok marad-nak meg a régi uniformistípusból. Az új egyenruhát csak a rendőri szolgálatot teljesítő aktív katonai-tisztek nem kötelesek hordani, mert részükre a ren-delet megengedi a katonai egyenruha vise-lését.

**A francia gyermek-játékkurzus
műsoros délutánt rendez
16-ikán, szombaton d. n. 6 órakor
a Minorita-Kulturházban.**

— Földcsuszamlás okozta a nürnbergi ka-tasztrófáját. Londonból jelentik: A Times mai szá-mában a következőket írja a nürnbergi vasúti ka-tasztrófáról: „A kiküldött bizottság megállapította, hogy a katasztrófát nem merénylet, hanem föld-csuszamlás idézte elő. A földcsuszamlást viszont vagy a legutóbbi átépítések, vagy a sok esőzés okozta.

— Zsebtolvajlás Aradon. Dobsa József, Strada Teodor Ciontea (Pöntenberg Ernő-ucca) 21. szám alatti lakos a mai napon feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek nagyobb összeget klopoltak a zsebéből. A ren-dőrség megindította a nyomozást.

nagy követelése van a vállalattal szemben és ennek az összegnek biztosítására máris zárt alá vették Biedermannék összes Jugoszláviá-ban levő vagyonát. Így a többi hitelezők már erre nem számíthatnak. A vizsgálóbíró fog-lalta az A. F. E. B. összes könyveit, amiknek felülvizsgálata folytán kiderült, hogy a köl-csönpénzek felhajtása rengetegbe került. Har-minc-negyven százalékos kamatot fizetett a vállalat a kölcsönökért és ez hozta abba a helyzetbe Biedermannékat, hogy fedezetlen csekkekkel manipuláljanak. Újabb hírek sze-rint nemcsak a Kompass-bank szenvedett kárt a fedezetlen csekktartalások miatt, hanem más pénzügyintézetek is: így egy bank 45.000 dollár követelést jelentett be ma az A. F. E. B. ellen.

— Anglia védekezik a bolsevizmus ellen. Lon-donból jelentik: John Hicks angol belügyminisz-ter tegnap tartott beszédet, amelyben leleplezéseket tárt fel a kommunista szervezkedésről, nagy vissz-hangot keltett a sajtóban. A Daily Telegraph szerint ezek után gyökeres változásoknak kell bekövet-keznie a moszkvai politikában. A lap felszólítja a belügyminisztert, tegyen megfelelő intézkedést an-nak megakadályozására, hogy külföldi állampolgá-rok Angliában összeesküvéseket szövhessenek az alkotmány ellen.

— Öngyilkos aradmegyei gazdálkodók. Jelentették az aradi ügyészségen, hogy Io-ry a n Dumitru sintemica lakos az elmúlt éjsza-ka öngyilkossági szándékából felakasztotta ma-gát. — Ugyancsak önakasztás útján menekült a halálba Ben czi György komlósi gazda is. Az ügyészség mindkét esetben megadta a temetési engedélyt.

Bárhol megjelent vagy hirdetett könyv ere-deti áron megszerezhető **Sándor Ferenc** speciális könyvtárlatában.

— Vizsgálat egy aradi öngyilkosság ügyé-ben. Jelentették, hogy a Strada Orient 48. sz. alatti házban a mai napon öngyilkos lett Szabó Jánosné magánzónó. Az ügyészség tekintettel arra, hogy minden kétséget kizáróan öngyil-kosság történt, megadta a temetési engedélyt, azonban a rendőrség tovább folytatja a vizs-gálatot az öngyilkos asszony végzetes tette okának felderítésére.

— Újabb hat japán hadosztály megy Kiná-ba. Londonból jelentik: A japán hadügyminis-terium a mandzuriai helyzetre való tekintet-tel, további hat hadosztályt küld Kinába. Amennyiben a helyzet megkivánná, még négy-ezer katonát tesznek Csingtauban partra. A nankingi kormány egyébként ma proklamációt adott ki, amelyben a Kinában állomásozó kül-földi katonaság visszarendelését követelte. A nacionalista kormány hangsúlyozza a prokla-mációban, hogy Kína nem akarja magát a töb-bi nemzetől izolálni és szívesen működik együtt a külföldi hatalmakkal a konszolidáció érdekében.

— Az ötvenhárom éves ember merénylete. Az aradi ügyészségen ma kihallgatták és letartóztat-ták Eberlein Mihály 53 éves santanai (újszentannai) lakost, aki erkölcstelen merényletet követett el 12 éves unokája ellen. Az orvosi vizsgálat meg-állapította, hogy a bestiális nagyapa súlyos fer-tőző betegségben szenved. Eberlein azzal védeke-zik, hogy állatias tettét ittas állapotban követte el. A szerencsétlen gyermeket beszállították az aradi közkórházba.

— Milliók házvétel Aradon. Két millió lejt meghaladó összegben cserélt ma gazdát egy aradi ház. A Bul. Reg. Ferdinand és a Strada Muresan (Nádor-ucca) sarkán lévő földszintes üzletház, nagy udvarterülettel együtt, amely Reich Antal aradi kötélgyáros tulajdonát ké-pezte, ma megvette Ritter Armin aradi gyáros, 2,200.000 lejért.

— Kétmillió frankot sikkasztottak. Bécsből je-ntik: Vaduzban, Lichtenstein hercegség főváro-sában az ottani takarékpénztárból két millió svájel frankot elsikkasztottak. Az összeget az árvizkár-sultak javára gyűjtötték össze. A bank igazgatóját és az egyik tartományi képviselőt letartóztatták.

Elsimult Aradon a tömeges zászlóaffér.

Filotti rendőrprefektus nobilis eljárása. — Nem tételezett fel a háztulajdonosok részéről rosszhiszeműséget, s beszüntette ellenük az eljárást.

(Arad, június 12.) A közelmúltban volt sorozatos nemzeti ünnepekkel kapcsolatban a hatóságok részéről az a panasz merült fel igen sok aradi háztulajdonos és kereskedő ellen, hogy nem teljesítik pontosan az előírást a kifizetett lobogók dolgában: így igen gyakran kisebbek az előírt nagyságnál, több esetben fukók, vagy piszkosak. Az aradi államrendőrség ekkor rendeletileg hívta föl az aradi háztulajdonosokat és kereskedőket a törvény idevonatkozó rendelkezéseinek pontos betartására, azonban ennek ellenére a felülvizsgáló rendőri közegek számos esetben indítottak kihágási eljárást a rendeletet pontosan be nem tartók ellen.

A mai napra az aradi államrendőrség kihágási osztályára, Vadislav Ioan vezetőhöz ezügyben igen sok ismert aradi háztulajdonos és kereskedő volt felidézve, akiknek kihágásai meg is kezdődtek. Közben azonban az ügyről tudomást szerzett Filotti Zamfir rendőrprefektus is, aki meghallgatta egy beidézett

— A Körös halottja. Barát István 16 éves fiúja (Borosjenői) fia fürdés közben tegnap a Fehér-Körösbe fullt. Holttestét még nem vetette ki a víz.

— A 8884. számra eső nagy jutalomdíjat: 3.500.000 lejt (három és fél milliót) a csehszlovák osztálysorsjáték utolsó húzásán a Fortuna bankház (Bratislava) szerencsés vevői nyerték meg. Lapunk mai számában megtalálja a Fortuna hirdetését. Ne mulassza el a következő sorsjáték I. osztályához sorsjegyeit postafordulattal a Fortuna-bankháznál, Bratislava (Csehszlovákia) megrendelni.

— Az alkalmazottak kihágástól csoportja értesíti tagjait, hogy a csoport június hó 15-én megkezdte működését, a fenti időpont után költött házasságokra a biztosítás érvénybe lép. Egyben tudatjuk az érdekeltekkel, hogy beiratkozásokat még június hó 15-ig minden megszorítás nélkül elfogadunk. Kérjük azon tagjainkat, kik az alapszabálykönyvecskéket még nem írták alá, hogy a fenti időpontig jelentkezzenek a hiv. helyiségben Str. 29 Decemvrie (Hasszinger-ucca) 12 sz., a könyvecskéik aláírása végett.

— Gramofonok, lemezek (legjobbák) Kerpelnél.

— Jacobi Gyula vizsg. fogász műtermét Str. Bucur (Eötvös-ucca) 1. szám alatti Rozsnyai gyógyszerár házának I. emeletére helyezte át.

— Az egészséges haj. Hány fiatal embert lehet látni kopasz fejjel, hány nő panaszkodik erős hajhullásról. Ennek oka sokszor a szervezet különböző rendellenességeiben rejlik. De ritkán ez az állapot. Csiszerültem kalapviselő, por, füst, különösen pedig számtalan többé-kevésbé káros szer használatában rejlik a hajbetegségek főoka. Az egészséges haj azonban ápolást is kíván. A helyes ápolás alapjában nem más, mint a haj tisztántartása. A fejmosáshoz egy speciális, enyhe szappan kell, mely a fejbőrt alaposan tisztítja és a felesleges hajzsíradékot eltávolítja. E követelménynek a legteljesebb mértékben megfelel a szódamentes Elida Shampoo.

— Makulatura papír, tiszta újságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos Rőtegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Titulescu is levelet írt a Népszövetséghez.

Bethancourt elnök válasza a külügyminiszter levelére.

Bucurestiből jelentik: Titulescu ma levelet intézett a népszövetségi tanács elnökéhez, amelyre Bethancourt elnök a következőket válaszolta: Van szerencsém igazolni b. sorainak vételét, amelyekkel közli, hogy tudomásul vette gróf Apponyi levelét és az arra adott válaszomat. Ön ragaszkodik annak megállapításához, hogy Apponyi levelének kijelentései ellentmondásban állanak a népszövetségi tanács előtt lefolytatott vitával és semmiképpen sem változtathatják meg a tanácsnak azt a döntését, amellyel az ügyet a maga részéről elhárította. A jegyzőkönyvből konstatálható, hogy Apponyinak a vita folyamán tett kijelentései vonták

háztulajdonos előadását. A háztulajdonos azzal védekezett, hogy a legtöbben tulajdonképpen figyelmeztetést követtek el, mert nem kísérték kellő figyelemmel a lapok közleményeit, azonban nem szándékos rosszakarattal tették ezt és így kéri az ellenük megindult eljárás megszüntetését. Hasonló hangnemből védekeztek a kihágási ügyosztályon a többi beidézettek is.

Filotti rendőrprefektus a legnagyobb megértéssel azonnal intézkedett a kihágások ügyében s utasította az ügyosztály vezetőjét, hogy azokban az esetekben, ahol a rosszindulat bizonyítva nincs, szüntesse meg az eljárást. A mai napra mintegy 15 beidézett háztulajdonos és kereskedő a legnagyobb örömmel vette tudomásul a rendőrprefektus ismételt befizonyított jóindulatának megnyilvánulását és tekintettel arra, hogy az összes esetekben csupán figyelmeztetésről lehet és volt is szó, az összes beidézettek ellen az eljárás megszünt.

maguk után válaszat, amely semmiféle megjegyzés, vagy észrevétel tárgyát nem képezte a népszövetségi tanács egyetlen tagja részéről sem.

Bérekocsin Berlinton Párisig.

Ötszáz szerelmes levelet kap naponta a 68 esztendő Eiserne Gusztáv, ki diadalmenetben vonult be Párisba. — Repülőgépen siet haza Berlinbe, mert fél a kísértéstől és híi akar maradni az „Olle“-jához.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) Az „Eiserne Justav“ délecegen bevonult Párisba. Jó, öreg Rasmus-ával detektus nélkül győzte le a 2000 kilométert. Ünnepeket utjának minden nagyobb stációján, eladta jó áron képeslevelelapjait, s bőven küldte haza a pénst „Olle“-jának.

Az öregnek rendkívül tetszik Páris, a párisiaknak meg a „Justav bácsi“. Ugyan ő a legnépszerűbb ember a francia fővárosban, jobban ünneplik, mint annak idején Amanullát. A párisi tartózkodás még erősebben próbára teszi a 68 éves Hartmann bácsi kitarását és fiatalos fűrgességét, mint a hosszú kocsiút. — Az öregot ugyanis egyáltalán nem engedik pihenni. Egyik ünneplés a másikat követi. A megérkezés napján reggeltől-estig cipették ide-oda „Gustave“-t, mindenki így hívja és így ismeri Párisban a vállalkozó szellemű német konfliktuskocsist.

A programja változatos és igazán nem ér rá unatkozni. Az öreg elemében van, szemecsillog, hófehér haja gondosan ki van kefélve, ünnepi ruháján nem tűr meg egy porszemet se. Hogyne törődne az eleganciával, mikor olyan előkelő helyeken ebédel és vacsorál. Istenem, ha az „Olle“ is itt lehetne, vele sem vallana szégyent a „Justav“. A nap minden órájára esik egy meghívás, persze csak a híresebb helyeket tiszteli meg látogatásaival. A párisi német követségen ebédel, délután az egyik legnagyobb francia utazási iroda látja vendégül őt órai teára, ahol internacionális nagyságokból álló társaság éteti a „Gustave“-t. A Quartier Latin ünnepies küldöttséggel köszöntötte Hartmann bácsit és kérte, hogy jöjjön el velük egy hamisítatlan bohém „bumlázásra“ Páris mulatóiba. A párisi német kolónia tagjai is kész programmal fogadták a hős kocsiút. Etezik, itatják és elhalmozzák ajándékokkal. Az exkluzivitásukról ismert francia burzsoák is megeresztettek egy csomó meghívást az öreg németnek. Utolsó német konfliktuskocsis, Párisban már régen nincs ebből a fajtából!

A városházára 5—600 levél érkezett Hartmann Gusztáv címére, legtöbbje meghívást tartalmaz, van közte olyan, amelyben állást kínálnak az öregnek és — mit fog szólni az Olle — a szerelmi ajánlatok sem hiányoznak. Hja a párisi nőket még a 68 esztendő sem riasztja vissza, ha az illető ur „tres interresent“ s valamilyen szenzáció középpontjában áll. Ettől a levélostromtól ijedt meg legjobban a „Gustave“ s állítólag már hazautazásra gondol. Repülőgépen megy Berlinbe, hogy minél hamarabb ott teremhessen az „Ollenál“.

— A Maros egy férfi holttestet vetett partra. A radnai csendőrségen jelentették, hogy a Maros Solymos község határában egy oszlásnak indult férfi holttestét vetette partra. Személyazonosságának megállapítása végett a csendőrség megindította a nyomozást. A holttestet lefényképezték s az aradi ügyészség engedélye alapján eltemették. Valószínű, hogy az illető fürdés közben fulladt a vízbe.

— Az aradi aszfaltjárdák javítása. Ma délelőtt tartották meg a nyilvános árlejtést az aradi aszfaltjárdák kijavítására és karbantartására. A mintegy tíz millió lejt kitevő munkálatokra három pályázat érkezett be: a Bitumen (Oradeamare), Grozit (Timisoara) és Rossi és Pellegrini aradi cég ajánlata. Az egységárak kiszámítása után a mérnöki hivatal megteszi jelentését az állandó választmányoknak.

— Őriási zivatar Békésmegyében. Békéscsábáról jelentik: Az elmúlt éjszaka Gyoma, Gyula, Endrőd, Mezőberény és Orosháza községek felett hatalmas vihar vonult végig, légesővel. A villámcsapások több tanyát gyújtottak fel. Köröstarcsán egy gazdacsalád bennégett a villám által felgyújtott tanyában.

A francia játékkurzus jelenti, hogy 20-ikától német-kurzust is kezd délután 3—5-ig. Szünidőben iskolásokat is felvesz. Szépidőben a kórhelyiségben vagyunk. Bővebbet: Ortutay-palota IV. emelet.

— Öngyilkos lett egy szerelmes szegedi cégvezető. Szegedről jelentik: König Jenő, a Back malomcég cégvezetője tegnap felakasztotta magát. Tettét a szobaleány fedezte fel, azonban König ekkor már halott volt. Az öngyilkos levelet hagyott hátra, amelyben elmondotta, hogy harminc éve állott a malom szolgálatában és nemrég szabadságra ment. A szabadsága alatt beleszeretett egy elvált asszonyba, akit feleségül akart venni. Az volt a tervük, hogy nyugdíjaztatja magát, illetve végkielégítést kér és a pénzből kézimunkaüzletet nyitnak. A malomigazgatóság azonban nem teljesítette kérését, mire elkeseredett és elhatározta, hogy megvált az élettől.

— Szabadlára helyezték Blumensteint. Párisból jelentik: A vizsgálóbíró 300.000 frank kaució ellenében ma szabadlára helyezte a magyar követvényhamisítás egyik főszereplőjét, Blumenstein Károlyt.

— Pusztít a szárazság Braziliában. Rio de Janeiroból jelentik: Északkeleti Braziliában nagy szárazság pusztít. Eddig száz ember halt meg és tömérdek állat elpusztult. Számosan kivándoroltak. A sújtott országrészben betörőbandák alakultak és nagyban garázdálkodnak.

— Egyházi szertartás nélkül temették a csatlóított kereskedőt és áldozatait. Budapestről jelentik: Ma egyházi szertartás nélkül, őriási gyászoló közönség jelenlétében temették el a farkasréti zsidó temetőben, közös sírba az öngyilkos Preisler József kereskedőt, feleségével és hét éves kisleányával.

— Egy személyszállító gőzös balesete a Fekete tengeren. Galatából jelentik: A Principe Mircea gőzöst, amely Galat és Braila között bonyolítja le a személyforgalmat, baleset érte a hajócsavar eltörése következtében. Az utasokat őriási pánik fogta el és többen vízbe akartak ugrani. Erre azonban nem került a sor, mert bárkákon valamennyi utast partra szállítottak. A gőzöst egy vontatógőzös a partra vitte és így nagyobb szerencsétlenség nem történt.

— XII. Károly svéd király emlékműve Budapest. Budapestről jelentik: Ma délelőtt a Váci-uccai leánygimnáziumban leleplezték egy emlékművet, amely vágatató lovon ábrázolja tizenkettedik Károly svéd királyt, aki 1714. december 17-én itt megpihent, amikor lóháton 14 nap alatt megtette az utat Törökországból Stralsundig.

— Súlyos visszaélések a paksi villanytelepen. Paksról jelentik: A paksi villanytelepen nagyarányú visszaéléseknek jöttek a nyomára. Wertheim Zsigmond és Imre kereskedők, akik a villanytelepnek az olajat szállították, a vád szerint félig vízzel töltötték meg a hordókat és ennek ellenére Kenessy László, a telep üzemvezetője átvette a hordókat. Ezenkívül az üzemvezető többet számlázott, mint mennyit a kereskedők tényleg szállítottak. Mindjártat őrizetbe vették.

— Ötös gyermekáldás. Kairóból jelentik: A fővárosi Melaviban egy asszony ötös ikretet szült. Az ikrek közül 3 fiú, kettő pedig leány. Valamennyi a legjobb egészségnak örvend.

Köszönések.

A köszönés az embereknek — probléma. Nem azért, mintha nagyon sok idejük lenne a fejüket törni még ezen is, hanem azért, mert a köszönésben mindig két fél szerepel s az ember jól meggondolja, hogy mit hogyan fogadjon másoktól és adjon másoknak.

Társadalmi és egyéni probléma. Szinte ösztönszerűen, a tudat alatt gondol reá mindenki: kinek hogyan fogadja a köszönését és hogyan köszönjön.

És ez az önkéntelenül átgondolt s öntudatlanul átértézt köszönés nagyon sokat mond arról, aki köszön s arról, aki fogadja.

Madarat tolláról — embert köszönéséről — ezt a közmondást ajánlanám az iskolakönyveknek ma, amikor külön tárgy a lélektan és senkinek sincsen barátja...

Egészen különböző köszönők vannak, jellemük és társadalmi állásuk szerint.

Szomorú köszönők a rosszul fizetett napi díjasok és a kölcsönkérők, akik olyan bus lassúsággal és már messziről úgy köszönnek a főnöknek vagy hitelezőknek, hogy az — ha csak kőből ninosen a szíve — kénytelen kétszer-háromszor fogadni „en suite”, hogy a vizszonzással a köszönő meg legyen elégedve s nyugodtan aludjék.

Vannak lelkes köszönők, akik kellemesek és szívben — kellemetlenek.

Ismerek egy urat — s ez az igazi nagy urakat jellemzi — akit soha köszönésben senki még meg nem előzött. Egyszer meglessem az uccasarkon, csak azért, hogy tulajárak rajta s előre köszönjek. A fal mögé húzódtam s amikor két lépéssnyire voltam tőle, eléje ugrottam levett kalappal — de már nem volt a kalap a fején.

Meg is kérdeztem:

— Mondja uram, honnan tudta, hogy köszönni fogok? Hogy egyáltalán valaki köszönni fog? Hisz' úgy ugrottam ki, mint egy leopárd!

Mosolygott:

— Valami telepátikus érzésem volt... Magam sem tudom...

Ismerek egy másik lelkes köszönőt. Nem tudom ki s mi, hol, merre hazája. Egyszer, tizenkét év előtt, az uccán, tévedésből azt hittem, hogy ismerős szinigazgató s mint titkos drámairó, sietve, előre köszöntem. Azóta ez az ur, kivel naponta találkozom, mindig előre köszön, igen barátságosan, széles mosollyal s tüntető gesztussal és hiába fordítom el a fejemet, reám köszön hangosan. Kénytelen leszek bemutatkozni neki, megismerkedni és összeveszni vele, hogy ezt a felesleges köszönő-viszonyt végre már egyszer beszüntessem.

Vannak ravasz kis köszönők, akik ugyan csak szép kalandokba ugratják az embert! Fülölgos ismeretség után találkozunk velük. Előre köszönnek, határtalan tisztelettel, szinte alázatosani és amikor legközelebb találkozunk velük, vizszonzásul mélyen megemelik előttük előre a kalapjukat. S a ravasz kis köszönő ilyenkor alig biccenti meg a fejét — úgy köszön, mintha valami becsületbevágót tudna rólunk.

Ismerek óvatos köszönőket. Fúkar és önző emberek. Előre köszönnek — jó mindenki veli jón lenni! — felemelik messziről kezüket, széles ivben, de lassan hajlítják kalapjuk felé, amikor közvetlenül melléjük érünk s már vizszonozzuk a köszönést, akkor fogják meg kalapjukat, megvárják, míg elmegyünk mellettük — aztán szépen leeresztik kezüket a nélkül, hogy köszöntek volna. Így spórolják meg a kalaplevetést, egy ilyen mimett, fél köszönéssel.

Vannak kíváró köszönők, akik addig várnak — szeliden, vagy szurós szemmel — míg az ember köszön nekik. Ambiciójuk, hogy köszönést kapjanak. Aki bölcs, az ilyen embernek előre köszön. Mindössze egy mozdulat az áldozat, amit hozunk értük — s boldogokká tesszük őket.

A legritkább fajta a — nem köszönő. De ilyen is van. Ismerek költőt, sokgyerekes családapát, akinek szerencséjére nyolc hold földje van s hódolhat a nemköszönés gyönyöreinek.

Egyszer megkérdeztem:

— Miért nem köszön soha senkinek sem, bátyám?

— Tudod öcsém, — mondja őszintén — husz esztendeig mindig, mindenkinek udvariasan, előre köszöntem. De rájöttem, hogy semmi értelme sincsen. A verseimet nem közölték a lapok, a fiaim a gimnáziumban megbuktak... Amit a köszönéssel megtakarítok, azt az erőt krumplikapálásra fordítom. Az idén is két má-

Négy újabb csödkérelmem az aradi Egyesült Bank ellen. Cuciuc György aradi ügyvéd folytatja a pénzüzet elleni offenzíváját.

(Arad, június 12.) Az összeroppant aradi Egyesült Bank R. T. szinte naponként váltakozó helyzete ma ismét kritikusnak ígérkező fordulatot vett. Cuciuc György aradi ügyvéd, akinek előbbi csödkérvényeit — mint ismeretes — elutasította az aradi törvényszék elnöki tanácsa, ma újabb négy csödkérvényt nyújtott be a csödbíróságon. Cuciuc ezúttal Dabiciu Ioachim, Toderici György, özvegy Toderici An-

zsával többem termett, mint a szomszédnak, aki nyugalmazott állami hivatalnok s minden volt kollégájának előre köszön...

A köszönés az embernek jellemző sajátága. A legtöbben nem tudják, hogy elárulják magukat, amikor köszönnek. Ha tudnák, tükrözött tanulnának szinpadi köszönéseket, vagy bujkálnának, hogy ne kelljen köszönniök...

na és Radu Romul betétesek képviselőtében összesen 204.000 lei erejéig kért csödot a bank ellen. Az újabb kérelmek következtében, — mint azt illetékes helyen kijelentették — ezúttal igen nehéz dolga lesz a pénzüzetnek, hogy a kérelmeket eliminálja, különösen Pless Margit betétes csödkérése részéről ienyegeti komoly veszedelem az aradi Egyesült Bankot.

SPORT

Dr. Luppú vándorsportot alapított.

Érdekes akció a romániai teniszsport fejlesztése érdekében.

(Arad, június 12.) Dr. Luppú György, Románia többszörös tenisz-bajnoka, a teniszsport fejlesztése érdekében egy vándorsportot alapított, azzal a rendeltetéssel, hogy annak birtokaért minél több egyesület, minél több játékos bevonásával mérkőzzék. A Sportszövetség bucuresti-i központja az alapító levelet jóváhagyta s így rövidesen meg is kezdődnek a serlegmérkőzések. A dr. Luppú-serlegmérkőzésre vonatkozó határozatokat és feltételeket a következőkben ismertetjük: Az ország összes egyesületei két csoportban és 4-4 körzetben küzdenek a serlegért. Az egyik csoportba az erdélyi egyesületek tartoznak a következő körzet szerint: Aradi körzet: (Arad, Temesvár, Petrozsény stb.) Nagyvárad körzet: (Nagyvárad, Szatmár, Nagybánya stb.) Kolozsvári körzet: (Kolozsvár, Marosvásárhely, Torda, Nagyenyed stb.). Brassói körzet: Brassó, Nagyszeben, Sepsiszentgyörgy, Csikszreda stb.) Az ország többi egyesületei a másik csoportban küzdenek szintén 4 körzetben: Bucuresti, Galati, Chisinau és Cernauti székhelyekkel. A résztvevő egyesületek kiesési rendszer szerint mérkőznek, minden egyes körzet keretén belül, teljesen önállóan. A négy körzeti győztes sorsolás szerint játsza a csoport elődöntőket s ezek győztesei a csoport döntőket. A serleg döntőmérkőzését a két csoport első helyezettjei játszik le. A döntő mérkőzésekből győztesként kikerülő egyesület egy évre a serleg birtokába jut. A serleg véglegesen öt sorrend nélküli győzelem által nyerhető meg. A győztes csapat tagjai a vándordíj nagy bronz-plakettjeit, a másik csapat tagjai pedig a vándordíj kis bronz-plakettjeit kapják minden évben.

Minden mérkőzés 11 versenyszámból áll: 4 férfi egyes, 2 női egyes, 2 férfi páros, 2 vegyes páros és 1 női páros. Győztes azon csapat, amely a 11 mérkőzésből legalább hatot megnyer. A vereséget szenvedett egyesület a további küzdelemből kiesik. A 11 mérkőzés 1 nap alatt bonyolítandó le. A mérkőzések a résztvevő játékosok rangszámának sorrendjében bonyolítatnak le, akként, hogy az első helyen álló játékos az ellencsapat első helyen álló játékosa ellen mérkőzik, a második a második ellen és így tovább. A párok összeállítására szabadon történik s ezek rangsora tekintetében vitás esetben a körzeti megbízott dönt. A serlegmérkőzéssel összefüggő összes ügyeket egy bizottság, az ugynevezett intézőbizottság intézi, melynek tagjai a négy körzet megbízottai és az ezek által választott elnök, továbbá a felkért titkár, aki azonban nem bír szavazati joggal. Az intéző-bizottság ezidei összetétele a következő: Elnök Fülöpp Béla (Arad), körzeti megbízottak: aradi: I. Dabiciu, nagyvárad: Kakas István, kolozsvári: dr. Somody István, brassói: Tompa Sándor, jegyző: Obetkó Mihályné (Arad).

O Véget ért az autóverseny. Bucurestiből

jelentik: A Királyi Román Autó-Club rendezésében lefolyt és Aradon is átvonult autóverseny résztvevői vasárnap este 11 órakor visszaérkeztek Bucurestibe. Elsőnek Varnov mérnök ért célhoz, aki Marie Watson kisasszony társaságában 1916-os típusú Fiat-ján tette meg a 765 kilométeres utat. Másodiknak Irina Pherykide kisasszony ért célhoz, Steyr XII. gépen. A verseny többi résztvevői névszerint Colette Polizu-Micsunesti (Steyr), N. Buculescu (Steyr), Polly Wacos (Mooriss), Urdaeanu őrnagy (Fiat 509), R. Ferreró (Fiat 509), D. Frumoiaru (Buick), N. Iuco (Buick), M. Butculescu (Buic), N. Bohory (Kissel) és Ghicailon herceg (Austro-Daimler) voltak a versenyző gépek a zsüri megállapítása szerint kifogástalan kondícióban és a meghatározott időnél egy órával előbb értek célhoz. A zsüri határozatát és a díjak kiosztását egyébként vasárnap fogják eszközölni.

Június 24-én lesz érváró az aradi katolikus gimnáziumban.

Az új vizsgarend premierje nem igen sikerült. Nincs hetedik osztályos jelentkezője az idel érettséginek.

(Arad, június 12.) Az aradi katolikus főgimnáziumban már javában folynak az évvégi vizsgálatok. Az érettségiző nyolcadikosok 5-én kezdték meg vizsgájukat, a többi osztályosok 8-án, a befejezés 17-én, illetve 20-án lesz és 24-én már érváró ünnepélyét fogja tartani a gimnázium. Az ezévi érettségi vizsgálatok külön érdekessége lesz, hogy itt már az új terv szerint a hetedik osztályosok is indulhatnak, ha a különbözeti vizsgáknak (román, földrajz és jog, valamint filozófia és egészség-tan) megfelelnek. Természetesen az új tervnek gyakorlatban nem igen lesz most követője a hetedikesek közül, sőt talán a közeljövőben sem. Különösen a külföldre gravitálók nem élnek ezzel az évmegtakarítási lehetőséggel, annál kevésbé, mert a külföldi egyetemek nem akceptálják a hetedik osztály után nyert érettségit és egy esztendő előkészületi tanfolyamra utasítják az ilyen jelentkezőket és ez aztán természetesen azt vonja maga után, hogy a hetedikes külföldön rendszeren elvégzi a nyolcadikos osztályt is s leteszi a baccalaureatust, mivel a román önkéntességi joga már a hetedik osztály után biztosítva van az új tanterv alapján. Az érettségi vizsgálatok egyébként 25-én kezdődnek meg. Az idén a kísérő tárgy is igen nehéz, amennyiben ezévre a fizika—kémia—természetrájt esett, amelynek hatalmas anyaga bizonyára jelentékenyen nehezíti az érettségit. Az érettségi szinhelye minden bizonnyal Arad lesz, mert az összes iskolák érettségiző jelöltjeiből valószínűleg össze fog verődni a kötelees létszám.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

KÖZGAZDASÁG.

Uj vezető került az aradi Victoria élére.

A szanáló bankok megbízottat delegáltak a pénzügyekhez.

(Arad, június 12.) Az aradi Victoria Takaré- és Hitelintézet r. t. szanálási akciója egy új állomáshoz érkezett el azzal, hogy a szanálásra vállalkozott pénzügyintézetek, nevezetesen a Banca Naticnala, Banca Romaneasca és Banca Albina most már bizonyos formában aktíve is résztvesznek a Victoria vezetésében. A fenti három bank részéről kiküldött bizottság ugyanis a Victoria bankhoz a szanálás levezetésére administrator deleguévé Comsa Emánuel, a Banca Romaneasca timisoarai fiókjának igazgatóját nevezte ki.

Munkatársunk beszélgetett Comsa igazgatóval, aki már el is foglalta új hivatalát és a következőket mondotta:

— Téves egyes lapoknak az a híradása, mintha

én átvettém volna a Victoria vezetését, vagyis én volnék a Victoria új vezérigazgatója. Engem a szanáló bankok delegáltak csupán a Victoriához azzal a céllal, hogy a szanálási akció lebonyolítása simán menjen. Mostantól kezdve a Victoriánál minden az én tudtommal és beleegyezésemmel történik, de ez még nem vezetésátvétel. Remélem viszont, hogy a rábízott feladatot sikerrel fogom elvégezni és a Victoria szanálása zökkenő nélkül megy majd végbe.

Itt írjuk meg, hogy Ádám György, a Victoria vezérigazgatója hosszabb időre szabadságra ment és egészségi állapotának helyreállításáig, amelynek időpontja bizonytalan, nem is jött be hivatalába.

= A Lomási Erdőipar R.-T. közgyűlése.

Ma délután 5 órakor tartotta meg a Lomási Erdőipar R.-T. XVI. évi közgyűlését, dr. Pascuti Traian elnöklése mellett. A közgyűlésen a részvényesek csaknem teljes számban jelentek meg, de résztvett azon Bocsány László is, a Kolozsvári Takarékpénztár vezérigazgatója. Az elnök előterjesztette a mérleget, a nyereség- és veszteség-számlát, amelyből kitént, hogy a vállalat tiszta nyeresége a múlt évi áthozattal együtt 3,258.176 lejít tesz ki. A közgyűlés a jelentéseket elfogadta és megadta a felmentvényt az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak. A vállalat erre az üzletévre 30 százalékos osztalékot fizet. Végül megválasztották újból a régi felügyelőbizottságot és ezzel a közgyűlés véget is ért.

= A budapesti Magyar-Olasz Bank töke-

emelésre készül. Budapestről jelentik a Magyar-Olasz Bank alaptőkéjét legutóbb március 21-én emelte föl. Eddig az időpontig a részvénytőke 10.8 millió pengő, a tartaléktőke pedig 3 millió pengő volt. Ekkor a bank nagyobbarányú tökeemelést hajtott végre és a saját tőkéit összesen 26 millió pengőre szaporította. Most, hogy a Magyar Általános Takarékpénztár saját tőkéjét 33 millió pengőre emelte, ezzel az Olasz-Magyar Bankot túlszárnyalta. Miután mindkét intézet olasz érdekeltséghez tartozik, a Magyar Általános Takarékpénztár legutóbb végrehajtott sikeres tranzakciójából most azt a következtetést vonják le, hogy a Magyar-Olasz Bank a részvénytőkéjét szintén szaporítani fogja. Ugy tudják, hogy a Banca Commerciale Italiana, a budapesti intézet patrónusa, a kérdéssel már foglalkozott. A tökeemelési tervének nagy valószínűséget kölcsönöz az a tény, hogy a Magyar-Olasz Bank valamennyi üzletága az utóbbi időben nagy arányokban fejlődött és egymagában ez a fejlődés is indokoltá teszi az új részvénykibocsátást. A pénzügyvilágban elterjedt hírek szerint a fentebb említett tranzakciót rövidesen végrehajtiák.

= A spekulációs törvény módosítása. A kereskedelmiügyi minisztériumban elkészült a spekulációs törvény végrehajtási utasításának módosításáról szóló miniszteri határozat. A módosítás szerint mindenképp megszorítják mindazok számát, akik az üzérkedést ellenőrzik. A módosítás legfontosabb intézkedése az, hogy a deliktum előzetes megállapítása végett helyi bizottságot alakítsanak, melyben a kereskedelmi és iparkamara delegáltjai is helyet foglalnak. A spekuláció vétségét tartalmazó tényálladási jegyzőkönyv csak ezen bizottság határozata után kerülhet a bíróság elé. Egyébként a törvénynek csupán a 16-ik szakasza szenved változást. A törvény teljes eltörlése összel fog bekövetkezni.

Zürichben 3.16.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Június hó 12.)
Külfizetések: Berlin 39.13, London 798.25, Newyork 163.25, Páris 6.43.50, Milánó 8.62, Prága 4.95, Budapest 28.57, Belgrád 2.88.50, Bécs 23.03, Zürich 31.52. — Aru: Márka 39, angol font 795, dollár 162.75, olasz líra 8.80, francia frank 6.60, cseh kor. 4.85, pengő 28.75, dinár 2.85, osztrák schilling 23.25, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38.50, angol font 790, dollár 162, olasz líra 8.60, francia frank 6.40, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 30.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Június hó 12.)
Berlin 124.05, Amsterdam 209.40, Newyork 519, London 2533.75, Páris 20.41.50, Milánó 27.29, Prága 15.38, Budapest 90.56, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.17, Varsó 58.17.50, Bécs 73.02.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Június hó 12.)
Berlin 124.03, Amsterdam 209.42.50, Newyork 519.05, London 2533.62.50, Páris 20.41.50, Milánó 27.28.50, Prága 15.38, Budapest 90.58.50, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.16, Varsó 58.17.50, Bécs 73.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Június hó 12.)
Devizák: Páris 6.42.50, Berlin 39.05, London 797, Newyork 162.95, Milánó 8.61, Zürich 31.48, Prága 4.84, Bécs 22.96, Budapest 28.52, Varsó 18.75. — Valuták: Napoleon 634, márka 39.20, léva 1.18, török líra 0.84, angol font 793, francia frank 6.48, svájci frank 31.25, olasz líra 8.58, drachma 2.10, dinár 2.88, dollár 162.25, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.15, pengő 28.60, cseh korona 4.88.

Rádiókészülékek ingyen!

Német kereskedelmi cég szétküldi Romániába reklám és továbbajánlás céljából nagyobb mennyiségű elsőosztályú rádiófelvevő készülékeit egészen a négylámpás készülékig s azt az érdeklődőknek tulajdonába adja.

Ez nem jár semmiféle kötelezettséggel. Az átvevő csak a csekély költséget (szétküldésért, csomagolásért stb.) viseli.

Érdeklődők kéretnek pontos és olvasható címüket levelezőlapon alulírott céghez beküldeni: 3245

Radioversand **E. Gräb & C. Rottloff** Abt. I. BERLIN N 4, Gartenstr. 100.

Kárpitoskellékek!!

- Butorszövetek, matrac- és rolettagrádlik,
- Afrik, butorrugó és Jutavásznak,
- Zsákok, zsinog- és kötélárúk,
- Malomhevaderek, zsinórok, pokrócok,
- Ponyvák és autótetővásznak,
- Cipészfonalak,

legolcsóbb áron szereshetők be:

Schönberger & Grünstein cégnél, Arad
Kenderárugyár. 3214

ÜZLETEMET

a Fehér Kereszt szálloda épületébe

HELYEZEM ÁT.

Kérem a nagyérdemű közönséget, győződjék meg 2695

olesó alkalmi árainról.

Jelenlegi üzlethelyiségem kiadó. :: Üzleti berendezésem eladó.

M. FISCHER, üveg, porcellán, diszmiáru-tízlöt Arad, Neuman-palota.

Eladó

kétemeletes bérház teljesen új, modern, parkettás lakásokkal, nagy bérjövdelemmel. Egyemeletes bérház elfoglalható 5 szobás lakással, szép udvarral. Egyemeletes bérház két 5 szobás lakással, mely közül egyik elfoglalható, a város legszebb helyén. Magánházak a város különböző részeiben ilesó árban.

Bővebbet

Herzog Sándor Str. Bratiann 17. volt Weitzer János-u.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szóle hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszshelvével ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok, levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Sajtkészítők figyelmébe !!

A legkiválóbb sajt a schweizeri tejsóval készül. Hatásos, nem romlandó készítmény. **EGGER & Co. R.-T. vegyszertgyár, C.uj.** Ugyanott kapható a Sajtkészítés kézikönyve 20 lej előzetes beküldése ellenében.

ALKALMAZÁS.

ÜGYES SZOBALÉÁNY június 1-re felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

BEVEZETETT. Intelligens helyi ügynök a gyarmatáru szakmából felvétetik. Alán lakók „Fűszer-szakma” feléire az Aradi Közlöny kiadóhivatala intézendők. 3239

MINDENES főzőnő azonnali felvétetik volt Apponyi-körut 16. földszint 2. 3242

PERFEKT szakácsnő ajánlkozik esetleg kisebb családnak mindenkes főzőnőnek. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatala kér. 3244

NÉGY középiskolát végzett intelligens óvadékkal rendelkező, pénztárkezelésben jártas női munkaeót keresünk azonnali belépésre. Írásbeli ajánlatokat „Megbízható” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 3243

GYAKORLOTT. ügyes szövő munkások felvétetnek Stern Lipót és Fiaj. pamutszövő gyárában Str. Muczius Scaevola volt keményítő gyár. 3249

Grosses Importhaus sucht perfecten, selbständigem deutsch-ungarisch

Korrespondenten,

der auch flotter Stenotypist ist. Rumänische Sprachkenntnis bevorzugt. Offerte mit Referenzen und Angabe der Gehaltsansprüche sub „Gross. Letrieb“ an Rudolf Mosse Arad erbeten.

LAKÁS.

KÉT nagyon szép erkélyes szoba a főter legszébb helyén butorozva vagy üresen kiadó. Irodának nagyon alkalmas. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3247

MAGANHAZBAN csinosan butorozott uccai szoba bejárósban kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3251

Ugy úszik, mint az angyal, ha „ANTIPOL“-al irtja poloskáit. Valódi csakis Weisz patikában. Üvegje 20 lel.

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnali

K I A D O.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1857

VÉTEL ÉS ELADÁS.

GYERMEKKOCSI nikkellalvással eladó. Piata Traian (Atila-tér) 3. földszint 3. 3250

PIANINO. Bösendorfer zongora. Biedermeyer szalon. antik intarziás női íróasztal, vitrin, antik comódok, szekrények, ágyak, asztalok, székek, lámpák, ebédők, hálók, uriszoba, szalonok, antik órák, szőnyegek, zsolnai majolikák, dísz tárgyak, porszívó gép, selyem török terítő, etazserok, tükrök, kristály csillárok, képrámák, hintaszék, antik, asztalneműk, poharak, Schunda-féle cimbalom, bórkaruitura, Jókai összes művei stb. eladók. Salgóiné bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

ANTIK ÉS MODERN butorokat műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcelánokat, antik salákat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket stb. bizományos veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóiné Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kilogramm csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

M. A. V. fiatal 6-os golyós cséplőszekrény

teljes felszereléssel, Fordson traktorral, ekével, szijtárcsával, regulátorral együtt kifogástalan garantált abszolút üzemképes állapotban, kedvező fizetési feltételek mellett **jutányosan kapható** 2844 **Neumann Márk,** Timisoara IV. Str. Vacarescu 7.

INGATLAN.

220 □-ÖLES TELEK a volt Mosóczyház mellett jutányosan, sürgősen eladó. Érdeklődni Calea Saguna (Variassy Lajos-ucca) 208. szám alatt lehet. 260

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték erre bőven alkalmat nyújt Önnek!

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

13 millió lej = 2,600.000 Kc.

2 jutalomdíj á 5 millió lej = 1,000.000 Kc.

2 nyeremény á 1 1/2 millió lej = 300.000 Kc.

2 nyeremény á 1 millió lej = 200.000 Kc.

2 nyeremény á 1/2 millió lej = 100.000 Kc.

és sok nyeremény á 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lej, azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 stb. Kc. értékben.

Osszesen 100.000 nyeremény

245 millió lej = 49 millió Kc.

Össz 5rtékben.

Minden nyeremény készpénzben és levonás nélkül kerül kifizetésre.

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. osztály húzása 1928. június 25-én.

Rendeljen azonnal a közismert pozíciót!

Fortuna Bankháznál, Bratislava.

Megrendelő lap. Borítékban küldendő.

FORTUNA BANKHAZ

Bratislava. (Csehszlovákia.)

Küldjenek az I. osztályu húzáshoz:

egész sorsjegyet á 400.— lej fél á 200.— lej negyed á 100.— lej.

Az összeget a sorsjegy vétele után postautalvánnyal vagy pénzeslevélben utalom át Önöknek. 3246

Név:

Cím (helység, utolsó posta, ucca és házzám)

A.

Czernóczky Mihály ölpözüztetőben Arad, volt Deák F.-u. 26., a múlt évről visszamaradt saját műhelyemben készült **férfi- és női ölpök** tetemesen lezállított ártért lezártnak eladva. Egy pár fehér vázson férfi ölpő börtáppal 320 Lej. Egy pár fehér vázson női ölpő börtáppal 280 Lej. Fekete sevrő, laok, valamint szines férfi és női ölpök legolcsóbb beszerzési forrása. 2759

Bankkölcsönök

házakra és földekre pengőben, vagy dollárban 12% kamattal, meghatározott hosszabb időtartamra, valamint lejkölcsönök a legolcsóbban a legkisebb összegektől kezdve, azonnali folyósítatok. Bővebbet: **Herzog Sándor,** Arad, Str. Bratianu 17 (vált Weitzer-ucca)

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZÁLLODA” a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt **Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben.** TELEFON: J. 26-30. Minden modern kényelemmel berendezve. **Kitűnő étterem! Polgári árak! Bővebb söröcsarnok!** 7A vidéki társaságok találkozó helye!

BESZERÉLEK!

ócska gramofonokat, lemezeket, bicikliket, villanygépeket és motoroképeket rábízottakkal garantált új tárgyakra. 2169 „Motorica” Arad volt Asztalos Sándor-u. 12.

Muzsaj József

Arad, a színházzal szemben.

Tavaszi árjegyzéke:

	LEJ:
Tavaszi divatöltöny	1600—
Tiszta gyapjúöltöny	2450—
Covercoatdivatöltöny	2150—
Felöltő tavaszi	1950—
Divat-nlster	2350—
Covercoat nlster v. raglán	3500—
Fregoll-kabát	2100—
Gummikabát	860—
Iskolaöltöny előírás szerinti	1600—

Divatszabóság! 178 **Nagy postóraktár!**

VIZUMOK követségeknél **!! Künstler-vizumiroda !!** Bármily ügyet vagy megbízást pontosan ellntöz. Utievé:hosszabítások, G.F.R. bérletek Arad, Bul. Reg. Maria 22. TELEFON: 86. Dácia szállóval szemben.